

ZARZĄDZENIE NR 5/2015

Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Łącznej
z dnia 20.05.2015 roku

w sprawie ustalenie dokumentacji opisującej przyjęte zasady/ politykę rachunkowości

Na podstawie przepisów art.10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.) oraz przepisów ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej / tekst jednolity: Dz. U. Nr 13 z 2001 r. poz. 123 z późn. zm. / **ustalam** co następuje:

§ 1

1. Z dniem 20.05.2015 roku wprowadzam do stosowania dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości (politykę rachunkowości) dotyczące :

1.Określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych oraz zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych i zapisów księgowych - **Załącznik nr 1**

2.Metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego – **Załącznik nr 2**

3. Sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych w tym: zakładowego planu kont ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont pomocniczych oraz ich powiązanie z kontami księgi głównej – **Załącznik nr 3**

4. Wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych oraz opis systemu przetwarzania danych, opis systemu informatycznego zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a także określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. – **Załącznik nr 4**

5. Systemu ochrony danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów oraz zasad archiwizacji ksiąg rachunkowych i dokumentów księgowych .- **Załącznik nr 5**

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie począwszy od 1 czerwca 2015 r.

§ 3

Wykonanie zarządzenia powierzam głównemu księgowemu Gminnej Biblioteki Publicznej w Łącznej

p.o.DYREKTOR
Gminnej Biblioteki Publicznej
w Łącznej
Kowalik
mgr Magdalena Kowalik

I. Określenie roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych

1. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, za który jednostka sporządza sprawozdanie finansowe składające się z:

- bilansu
- rachunku zysków i strat / wariant porównawczy /
- informacji dodatkowej obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia

Zakres informacji wykazywanych w poszczególnych sprawozdaniach zawiera załącznik Nr 1 ustawy o rachunkowości.

2. Rok obrotowy dzieli się na okresy sprawozdawcze, przez które rozumie się okres, za który jednostka sporządza na podstawie ksiąg rachunkowych sprawozdania wynikające z obowiązujących przepisów i tak:

a- sprawozdania budżetowe sporządzane na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia

26 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych / Dz. U. Nr 113 poz. 770 /

- Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń

i gwarancji / załącznik Nr 1 do rozporządzenia /

- Rb-N - kwartalne sprawozdanie o stanie należności / załącznik Nr 3 do rozporządzenia /

- Rb-UZ - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych / wzór sprawozdania załącznik Nr 2 do rozporządzenia /

- Rb-UN - roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych wg wartości księgowej / załącznik Nr 4 do rozporządzenia /

b- sprawozdanie budżetowe sporządzane na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów

z dnia 25 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej / Dz. U. Nr 16 poz. 100 /

- Rb-WS - roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki sektora finansów publicznych

c- sprawozdania sporządzane na podstawie przepisów art. 197 ustawy o finansach publicznych / Dz. U. Nr 249 poz. 2104 z późn. zm. /

- informacja o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze, uwzględniająca stan należności i zobowiązań w tym wymagalnych
- sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego

Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych i zapisów księgowych

1. Księgi rachunkowe prowadzi się przy użyciu komputera – wg programu KSIĘGOWOŚĆ BUDŻETOWA wersja 2009.4.301.44.6 (C) U.I.INFO SYSTEM S.J.
2. Księgi rachunkowe prowadzone są na podstawie dowodów księgowych ujmujących zapisy zdarzeń w porządku systematycznym i chronologicznym, przy czym zdarzenia, w tym operacje gospodarcze ujmuje się w księgach i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.
3. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych / źródłowe, zbiorcze, korygujące, zastępcze i rozliczeniowe / , rzetelne, kompletne i wolne od błędów rachunkowych, oznaczone numerem identyfikacyjnym, sprawdzone zgodnie z ustaleniami procedur kontroli finansowej, zakwalifikowane do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie sposobu ujęcia dowodu / dekretacja / i zawierające podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania.
4. Korekty błędów w dowodach księgowych i w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób określony w przepisach art. 22 i art. 25 ustawy o rachunkowości.
5. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały, bez pozostawiania wolnych miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany. Zapis księgowy zawiera: datę dokonania operacji, rodzaj i numer identyfikacyjny dokumentu, zrozumiały tekst, kwotę zapisu oraz oznaczenie kont, na których operacja została zapisana.
6. Przyjęte zasady stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne.
Zmiany zasad określonych niniejszym dokumentem oraz aktualizacji wynikającej ze zmian w strukturze organizacyjnej jednostki lub przepisów prawa (ustaw, rozporządzeń) dokonuje się tylko ze skutkiem od 1 stycznia kolejnego roku budżetowego.

7. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmuje się wszystkie osiągnięte, przypadające na rzecz jednostki przychody i obciążające je koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Dla zapewnienia współmierności przychodów i kosztów do aktywów lub pasywów danego okresu sprawozdawczego, zaliczane będą koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty, które nie zostały jeszcze poniesione.

Wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak również zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie.

8. Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą:

- dziennik
- konta księgi głównej
- konta ksiąg pomocniczych
- zestawienie obrotów i sald

W/w urządzenia księgowe prowadzi się zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

9. Księgi rachunkowe są oznaczone nazwą jednostki, nazwą rodzaju księgi, roku obrotowego i okresu sprawozdawczego.

10. Księgi rachunkowe otwiera się:

- na dzień rozpoczęcia działalności
- na początek każdego roku obrotowego
- na dzień zmiany formy organizacyjno-prawnej
- na dzień wpisu do rejestru połączenia jednostek lub podziału jednostki
- na dzień rozpoczęcia likwidacji
- w ciągu 15 dni od zaistnienia tych zdarzeń

11. Księgi rachunkowe zamyka się:

- na dzień kończący rok obrotowy
- na dzień zakończenia działalności / np. sprzedaży, likwidacji /
- na dzień poprzedzający zmianę formy organizacyjno–prawnej
- na dzień poprzedzający podział lub połączenie jednostek
- na dzień postawienia w stan likwidacji
- na inny dzień określony odrębnymi przepisami
- nie później niż w ciągu 3 miesięcy od zaistnienia tych zdarzeń.

Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych następuje w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

12. Jednostka sporządza wydruki ksiąg rachunkowych.

III. Stosowane uproszczenia w ramach przyjętych zasad rachunkowości

1. Stosownie do przepisu art. 4 ust. o rachunkowości jednostka stosuje następujące uproszczenia:

a- zakupione składniki majątkowe trwałego użytku o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok i wartości początkowej powyżej 100 zł są zarachowywane w koszty i objęte ewidencją ilościową.

b- zakupione materiały są księgowane bezpośrednio w koszty; niewykorzystane do końca roku materiały ujęte w koszty na koniec roku są inwentaryzowane i o wartość stwierdzonego stanu tych składników dokonuje się korekty kosztów nie później niż na dzień bilansowy

c- koszty prenumeraty, rozmów telefonicznych i innych cyklicznie powtarzających się operacji dotyczących w części roku przyszłego są odnoszone w koszty w miesiącu ich stosowania /

z pominięciem konta międzyokresowego rozliczenia kosztów /

d- faktury zakupu dotyczące bieżących wydatków i zapłacone w miesiącu wystąpienia operacji są ujmowane zapisem **Wn 400 Ma 131**; faktury nie zapłacone do końca miesiąca oraz faktury zapłacone częściowo jak również dotyczące inwestycji są ujmowane za pośrednictwem kont rozrachunkowych.

e- naliczenia umorzenia składników majątkowych trwałego użytku o wartości równej i poniżej 3.500 zł ujmowanych na koncie 013 dokonuje się w miesiącu oddania do używania w 100 % ich wartości początkowej.

f- środki trwałe o wartości powyżej 3.500 zł są amortyzowane i umarzane jednorazowo na koniec roku przy zastosowaniu stawek umorzeniowych określonych w przepisach podatkowych.

Amortyzację i umorzenie nalicza się zapisem uproszczonym **Wn 401 Ma 071**; naliczone amortyzacja i umorzenie nie powodują zmian w funduszu jednostki.

g- ewidencja i rozliczanie kosztów jest prowadzona w układzie rodzajowym na kontach zespołu 4- koszty wg rodzajów, odpowiednio do wymogów rachunku zysków i strat.

h- ewidencja ilościowo-wartościowa zbiorów bibliotecznych prowadzona jest w księdze inwentarzowej, stanowiącej ewidencję analityczną do konta 014-Zbiory biblioteczne.

Szczegółowe zasady ewidencji zbiorów bibliotecznych określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 1999 r. w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych / Dz. U. Nr 93 poz.1077 z późn. zm./.

Zgodnie z par. 3 w/w rozporządzenia ewidencja zbiorów bibliotecznych obejmuje:

- sumaryczną ewidencję wpływów / ujmuje wszystkie wpływy bez względu na źródło wpływów
- szczegółową ewidencję wpływów / księga inwentarzowa

- szczegółową i sumaryczną ewidencję ubytków / materiały wyłączone ze zbiorów na podstawie protokołów ubytków- rejestr ubytków/

- finansowo-księgowa ewidencję wpływów i ubytków / konto 014 /

Instytucja dokonuje na koniec roku uzgodnienia ewidencji analitycznej zbiorów bibliotecznych z zapisami ewidencji wartościowej prowadzonej na koncie 014.

IV. Zasady przeprowadzania, rozliczania i dokumentowania wyników inwentaryzacji

1. Zasady inwentaryzowania składników majątkowych jednostka stosuje zgodnie z przepisami określonymi w art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości, z zastosowaniem następujących metod inwentaryzacji:

a- drogą spisu z natury inwentaryzuje się:

- rzeczowe składniki majątku trwałego i obrotowego / środki trwałe, maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie, materiały, towary, wyroby gotowe, produkcja w toku /.

- środki pieniężne z wyjątkiem środków na rachunkach bankowych

- papierów wartościowych

- aktywów rzeczowych będących własnością innych jednostek

Inwentaryzacja w drodze spisu z natury polega na:

- ustaleniu rzeczywistej wartości majątku poprzez przeliczenie, zmierzenie, zważenie oraz ujęciu ustalonych ilości w arkuszu spisowym

- wycenie stwierdzonych ilości

- porównaniu ilości i wartości zinwentaryzowanych składników majątkowych z zapisami ksiąg rachunkowych

- ustaleniu ewentualnych różnic i wyjaśnieniu przyczyn ich powstania

- ujęciu wyników inwentaryzacji w księgach rachunkowych

b- drogą potwierdzenia salda

- środki pieniężne na rachunkach bankowych

- kredyty i pożyczki

- należności cywilno-prawne wobec osób zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych

Potwierdzenie salda następuje w formie pisemnej; w przypadku wysłania potwierdzenia salda w formie pisemnej / pismo, faks, potwierdzona pisemnie rozmowa telefoniczna / jednostka nie otrzyma zwrotki potwierdzającej saldo, dokonuje się wówczas weryfikacji tego salda sporządzając

na tę okoliczność stosowną notatkę.

c- drogą weryfikacji sald

- wartości niematerialne i prawne

- grunty i trudnodostępne środki trwałe

- materiały biblioteczne
- należności sporne i wątpliwe, należności od pracowników, należności cywilno-prawne od osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, należności publiczno prawne
- zobowiązania
- fundusze
- rezerwy i przychody przyszłych okresów
- inne aktywa i pasywa

Celem inwentaryzacji jest potwierdzenie realności sald a dowodem przeprowadzenia inwentaryzacji protokół weryfikacji sald.

2. Na ostatni dzień roku obrotowego przeprowadza się inwentaryzację:

- środków pieniężnych w kasie i papierów wartościowych / z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych / papierów wartościowych, środków trwałych z wyjątkiem gruntów i trudnodostępnych środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie.
- aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych, należności, w tym udzielonych pożyczek oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów
- środków trwałych, do których dostęp jest utrudniony, gruntów, należności spornych i wątpliwych a w bankach również należności zagrożonych, należności wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, należności wobec pracowników, należności publicznoprawnych, zobowiązań oraz innych aktywów i pasywów

3. Termin i częstotliwość inwentaryzacji uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację:

- składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku oraz materiałów, towarów i produktów gotowych o których mowa w art. 17 ust.2 pkt. 4 / odpisanych w koszty na dzień zakupu / rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego i zakończono do 15 stycznia a ustalenie stanu nastąpiło przez odpisanie lub dopisanie

do stwierdzonego w trakcie inwentaryzacji przychodów i rozchodów jakie nastąpiły pomiędzy datą inwentaryzacji a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym

- zapasów materiałów, towarów, produktów gotowych znajdujących się na terenie strzeżonym i objętych ewidencją ilościowo-wartościową raz na dwa lata.
- środków trwałych oraz maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie raz na 4 lata.

4. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych oraz rozliczyć i ująć w księgach rachunkowych.

I. METODY WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW

Wyceny aktywów i pasywów dokonuje wg zasad określonych w przepisach rozdziału czwartego **ustawy o rachunkowości**; zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w sposób następujący:

1. środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wg cen nabycia lub kosztu wytworzenia, lub wartości przeszacowanej / po aktualizacji wyceny przeprowadzonej zgodnie z odrębnymi przepisami / w wartości początkowej pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości z uwzględnieniem przepisów art. 31 , art. 32 ust. 1-5 i art. 33 ust. 1 lub wg ceny rynkowej ; nie umarza się gruntów i dóbr kultury.
2. inwestycje / środki trwałe w budowie / w wysokości ogółu poniesionych kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem pomniejszone o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
3. długoterminowe aktywa finansowe / udziały w innych jednostkach / według ceny nabycia
4. rzeczowe składniki aktywów obrotowych wg cen nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy; do bilansu wycenia się wg wartości wynikającej z ewidencji.
5. należności w kwocie wymaganej zapłaty ; jeżeli jednostka dokonała odpisów aktualizacyjnych i wartość tych odpisów została ujęta na koncie 290 , to należności wycenione na dzień bilansowy wykazuje się po pomniejszeniu o wartość odpisów.
6. zobowiązania w kwocie wymaganej zapłaty.
7. środki pieniężne wg wartości nominalnej.
8. środki pieniężne wyrażone w walutach obcych po obowiązującym średnim kursie dla danej waluty ustalonym na dzień 31 grudnia przez NBP.
9. zbiory biblioteczne wycenia się:
 - pochodzące z zakupu według cen nabycia łącznie z VAT
 - otrzymane w formie darowizny wg oświadczenia ofiarodawcy
 - z ujawnionej nadwyżki według wyceny komisyjnej szacującej ich aktualną wartość,
10. Fundusze oraz pozostałe aktywa i pasywa wycenia się wg wartości wynikającej z ewidencji księgowej.

II. USTALANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Zasady ustalenia wyniku finansowego przyjmuje się zgodnie z przepisami art. 42 ustawy o rachunkowości.

Przepisy art. 42 ustawy o rachunkowości postanawiają, że na wynik finansowy netto składają się:

1. wynik działalności operacyjnej, w tym z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych
2. wynik operacji finansowych
3. wynik operacji nadzwyczajnych
4. obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego, którego podatnikiem jest jednostka i płatności z nim zrównanych na podstawie odrębnych przepisów.

Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto, ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zmniejszeń

i zwiększeń bez podatku VAT oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów towarów i materiałów wycenionych po kosztach wytworzenia albo w cenach nabycia albo w kosztach zakupu powiększonych o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnych zarządu, sprzedaży towarów, materiałów i produktów oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi w szczególności

z tytułu dywidend, odsetek, zysków ze zbycia oraz aktualizacji wartości inwestycji innych niż wymienione w art. 28 ust. 1 pkt. 1a / nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane

do inwestycji /, nadwyżki dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, a kosztami finansowymi w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia oraz aktualizacji inwestycji innych niż wymienione

w art. 28 ust. 1 pkt. 1a, nadwyżki ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi z wyjątkiem odsetek, prowizji, dodatnich i ujemnych różnic kursowych, o których mowa w art. 28 ust. 4 i ust. 8 pkt. 2

Wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowi różnicę między zyskami nadzwyczajnymi a stratami nadzwyczajnymi.

2. Ustalenie wyniku finansowego następuje przez przeksięgowania na konto 860-Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy:

Na stronę Wn konta 860:

- sumy poniesionych kosztów ujętych na koncie 400

- zmniejszenia stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych / Ma 490 /
- wartości sprzedanych towarów w cenie zakupu lub nabycia / Ma 730 /
- wartości sprzedanych materiałów / Ma 760 /
- pozostałych kosztów operacyjnych / Ma 760 /
- kosztów operacji finansowych / konto 750 /
- podatek dochodowy i inne obowiązkowe zmniejszenia wyniku finansowego / Ma 870/

Na stronę Ma konta 860:

- przychody ze sprzedaży produktów / Wn konto 700 /
- przychody ze sprzedaży towarów / Wn konto 730 /
- otrzymane dotacje podmiotowe i celowe / Wn konto 740 /
- przychody finansowe / Wn konto 750 /
- pozostałe przychody / Wn konto 760 /
- zwiększenie stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych / Wn konto 490 /

Saldo konta 860 wyraża:

w ciągu roku -nadwyżkę zysków nad stratami lub strat nad zyskami

na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki:

- saldo Wn stratę netto,
- saldo Ma zysk netto.

Wynik finansowy ustalony na koncie 860 pozostaje na tym koncie do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego w trybie określonym w art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości a pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego jest przenoszony na konto 820 – Rozliczenie wyniku finansowego; zysk zapisem Wn 860 Ma 820. strata Wn 820 ma 860 i zgodnie z przepisami art. 29 ust. 3 pkt. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej zysk pozostający zwiększa fundusz i jest przeksięgowany na zwiększenie funduszu zapisem Wn 820Ma800, a strata zgodnie z art. 29 ust. 4 pkt. 1 zmniejsza fundusz zapisem Wn 800 Ma 820.

SPOSÓB PROWADZENIA KSIĄG RACHUNKOWYCH

I. WYKAZ KONT KSIĘGI GŁÓWNEJ

Zakładowy plan kont zawiera konta księgi głównej o symbolach ujętych w 9 zespołach. Konta syntetyczne w planie kont oznaczone są symbolem trzycyfrowym, pierwsze dwie cyfry to ogólnie przyjęte w rachunkowości, cyfra trzecia stosowana jest wg potrzeb jednostki; w wykazie kont podano również stosowane konta analityczne.

Zespół 0 - Majątek trwały

Symbol konta		Nazwa konta
Konto syntetyczne	Konto analityczne	
011		Środki trwałe
	011-1	Środki trwałe- wg grup KŚT
013		Pozostałe środki trwałe
	013-1	Pozostałe środki trwałe
014		Zbiory biblioteczne
	014-1	Zbiory biblioteczne
016		Dobra kultury
	016-1	Dobra kultury
020		Wartości niematerialne i prawne
	020-1	Wartości niematerialne i prawne - umarzane jednorazowo
	020-2	Wartości niematerialne i prawne - umarzane stopniowo
030		Długoterminowe aktywa finansowe
071		Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
	071-1	Umorzenie środków trwałych wg grup KŚT
	071-2	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych - umarzanych stopniowo
072		Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
	072-1	Umorzenie pozostałych środków trwałych
	072-2	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych - umarzanych jednorazowo
073		Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe
080		Inwestycje (środki trwałe w trakcie budowie)

Zespół 1 - Środki pieniężne i rachunki bankowe

Symbol konta		Nazwa konta
Konto syntetyczne	Konto analityczne	
101		Kasa
131		Rachunek bieżący
134		Kredyty bankowe
135		Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia
137		Rachunek środków funduszy pomocowych
139		Inne rachunki bankowe
140		Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

Zespół 2 - Rozrachunki i roszczenia

Symbol konta		Nazwa konta
Konto syntetyczne	Konto analityczne	
201		Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
	201-1	Rozrachunki - analityka wg kontrahentów
224		Rozrachunki z budżetem
225		Rozrachunki z Urzędem Skarbowym
226		Rozliczenia VAT
227		Rozrachunki związane z realizacją projektów
229		Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne
	229-1	Składki na ubezpieczenia społeczne
	229-2	Składki na ubezpieczenia zdrowotne
	229-3	Składki na Fundusz Pracy
231		Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
	231-1	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń - umowa o pracę
	231-2	Rozrachunki z tytułu umów zlecenia i umów o dzieło
234		Pozostałe rozrachunki z pracownikami
237		Pożyczki z ZFŚS
	234-1	Analityka wg kontrahentów
240		Pozostałe rozrachunki
290		Odpisy aktualizujące należności

Zespół 3 - Materiały i towary

Symbol konta		Nazwa konta
Konto syntetyczne	Konto analityczne	
310		Materiały
330		Towary
340		Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów

Zespół 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

Symbol konta		Nazwa konta
Konta syntetyczne	Konta analityczne	
400		Koszty wg rodzajów
	400-1	Zużycie materiałów i energii
	400-2	Usługi obce
	400-3	Podatki i opłaty
	400-4	Wynagrodzenia
	400-5	Ubezpieczenie społeczne i inne świadczenia dla pracowników
	400-6	Pozostałe koszty rodzajowe
401		Amortyzacja
490		Rozliczenie kosztów

Uwaga: pominięto zespół 5

Zespół 6 – Produkty i rozliczenia międzyokresowe

Symbol konta		Nazwa konta
Konta syntetyczne	Konta analityczne	
640		Rozliczenia międzyokresowe kosztów

Zespół 7 - Przychody i koszty ich uzyskania

Symbol konta		Nazwa konta
Konta syntetyczne	Konta analityczne	
700		Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia
	700-0	Analityka wg oferowanych produktów
730		Sprzedaż towarów i wartość ich zakupu
	730-0	Analityka wg oferowanych towarów
740		Dotacje
750		Przychody i koszty finansowe
760		Pozostałe przychody i koszty
761		Pokrycie amortyzacji

Zespół 8 - Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

Symbol konta		Nazwa konta
Konta syntetyczne	Konta analityczne	
800		Fundusz jednostki
820		Rozliczenie wyniku finansowego
840		Rezerwy i przychody przyszłych okresów
851		Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
860		Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy
870		Podatek i inne obciążenia wyniku

II. ZASADY KLASYFIKACJI ZDARZEŃ, ZASADY PROWADZENIA KONT

KSIĄG POMOCNICZYCH ORAZ ICH POWIĄZANIA Z KONTAMI KSIĘGI GŁÓWNEJ

Zespół 0 – Majątek trwały

Konta zespołu 0 służą do ewidencji:

- rzeczowego majątku trwałego
- wartości niematerialnych i prawnych
- finansowego majątku trwałego
- inwestycji

Konto 011 – Środki trwałe

1. Do środków zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości zalicza się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

a – nieruchomości – w tym grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntów, budynki i budowle a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego

i użytkowego,

b - maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy

c - ulepszenia w obcych środkach trwałych, którymi są sfinansowane ze środków inwestycyjnych koszty poniesione w celu dostosowania obcego obiektu do potrzeb użytkownika np. przebudowa urządzeń w budynku; obiektem inwentarzowym jest poszczególne ulepszenie w obcym środku trwałym. Po upływie terminu użytkowania obcy obiekt przekazuje się właścicielowi wraz z dokonanymi ulepszeniami na zasadach określonych w umowie

d – środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu , zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Kierując się zasadą istotności wyrażoną w art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości, do środków trwałych ujmowanych na koncie 011 zalicza się składniki majątkowe spełniające warunki o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy o rachunkowości o wartości początkowej powyżej 3.500 zł i te składniki podlegają amortyzacji i są umarzane w czasie wg stawek podatkowych, natomiast składniki majątkowe spełniające w/w kryteria o wartości równo i poniżej 3.500 zł nie podlegają amortyzacji, są umarzane jednorazowo w miesiącu przyjęcia do używania i mogą być ujmowane na koncie 011 lub jeżeli jednostka je wyodrębni na koncie 013 jako pozostałe środki trwałe.

2. Konto 011 -Środki trwałe służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, których wartość początkowa wynosi powyżej 3.500 zł. Środki trwałe ujęte na koncie 011 umarza się stopniowo, wg stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych

3. Nie umarza się gruntów, prawa wieczystego użytkowania gruntów, oraz dóbr kultury / dzieła sztuki i eksponaty muzealne / art. 16c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych /.

4. Środki trwałe podlegające stopniowemu umarzaniu wykazuje się w bilansie w wartości netto.

Wartość początkową środka trwałego określa się według:

- a - ceny nabycia obejmującej cenę zakupu powiększoną o koszty transportu, załadunku, rozładunku, montażu, opłat / skarbowych, notarialnych i innych /, odsetek i prowizji,
- b - kosztu wytworzenia,
- c - wartości rynkowej lub określonej w umowie,
- d - wartości określonej w decyzji właściwego organu w przypadku środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie,

Wartość początkową środka trwałego powiększa się o wartość poniesionych nakładów na ulepszenia i modernizację.

Wartość początkowa środków trwałych podlega aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz jednostki / art. 29 ust. 2 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej /.

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności:

1. przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu w korespondencji

z kontem, 101, 131 lub 201; faktura zakupu Wn 011 Ma 201, zapłata faktury Wn 201 Ma 131 lub Wn 011 Ma 101, 131

W przypadku zakupu środka trwałego ze środków pochodzących z własnych przychodów równolegle z zapłatą dodatkowy zapis Wn 740 Ma 800

- 2. przyjęcie środków trwałych w wyniku budowy, montażu lub ulepszenia albo modernizacji 080
- 3. otrzymanego środka trwałego w wyniku darowizny 800
- 4. przychody ujawnionych nadwyżek inwentaryzacyjnych środków trwałych lub 240
- 5. nieodpłatnie otrzymane środki trwałe 800
- 6. wartość ulepszenia obcego środka trwałego 080
- 7. zwiększenie wartości środków trwałych wskutek aktualizacji ich wyceny 800

Podstawą zapisu na stronie Wn konta 011 jest dowód OT- przyjęcie środka trwałego sporządzony na podstawie faktury lub aktu notarialnego, protokół odbioru inwestycji, decyzja organu o nieodpłatnym przekazaniu na rzecz jednostki, protokołu ujawnienia, rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych, protokół przeszacowania wartości.

Na stronie Ma konta 011 ujmuje się:

- 1. rozchód środków trwałych z tytułu

- wycofania środka trwałego, likwidacji z powodu zniszczenia lub zużycia:
 - a - wartość netto w korespondencji z kontem (wartość nieumorzona) 800
 - b - dotychczasowe umorzenie w korespondencji z kontem 071
- zwrotu dostawcy w okresie gwarancji 240
- sprzedaż środka trwałego
 - a - wartość netto w korespondencji z kontem 800
 - b - dotychczasowe umorzenie w korespondencji z kontem 071
- 2. nieodpłatne przekazanie środka trwałego
 - nowego wg wartości początkowej w korespondencji z kontem 800
 - używanego:
 - a - wartość netto w korespondencji z kontem 800
 - b - dotychczasowe umorzenie w korespondencji z kontem 071
- 3. niedobór środka trwałego wg wartości początkowej w korespondencji z 240
- 4. zmniejszenie wartości w wyniku aktualizacji w korespondencji z kontem 800

Podstawą zapisu na stronie Ma konta 011 jest dowód LT- likwidacja środka trwałego, faktura sprzedaży lub akt notarialny, decyzja o nieodpłatnym przekazaniu, rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych, protokół przeszacowania wartości.

Konto 011 wykazuje saldo Wn oznaczające stan środków trwałych wg wartości początkowej. Ewidencja analityczna do konta 011- Środki trwałe prowadzona jest w formie księgi inwentarzowej lub indywidualnych kart obiektów, metodą ilościowo-wartościową z podziałem na grupy rodzajowe określone w rozporządzeniu w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych / Dz. U. Nr 112 z 1999 r. poz. 1317 z późn. zm. / i w sposób pozwalający na:

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe
- należyte obliczenie amortyzacji i umorzenia.

Konto 013 - Pozostałe środki trwałe

Konto 013-Pozostałe środki trwałe służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych nie podlegających ujęciu na koncie 011 tj. o wartości początkowej równo i poniżej 3.500 zł, wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania, jeżeli podlegają ewidencji ilościowo-wartościowej.

Pozostałe środki trwałe objęte ewidencją ilościową są księgowane w ciężar kosztów objęte ewidencją pozabilansową / ilościową /

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności:

1. zakup pozostałych środków trwałych w korespondencji z kontem 101, 131, 201
2. przyjęcie w wyniku wytworzenia(z inwestycji) 080
3. ujawniona nadwyżka 760 lub 240
4. nieodpłatne otrzymanie / od jednostek budżetowych i zakładów budżetowych na podstawie decyzji właściwego organu / 072
5. darowizny od innych jednostek i osób fizycznych używanych pozostałych środków trwałych 760

Podstawą zapisu na stronie Wn konta 013 jest faktura zakupu, protokół odbioru inwestycji, decyzja

o nieodpłatnym przekazaniu, rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych.

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności:

1. wycofanie pozostałych środków trwałych z używania na skutek likwidacji, zużycia lub zniszczenia sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania 072
2. ujawnionego niedoboru 240

Podstawą zapisu na stronie Ma konta 013 jest protokół likwidacji, faktura sprzedaży, decyzja

o nieodpłatnym przekazaniu, rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość pozostałych środków trwałych wg wartości początkowej.

Ewidencja szczegółowa do konta 013-Pozostałe środki trwałe, w odniesieniu do środków trwałych o wartości początkowej od 100 do 3.500 zł prowadzona jest metodą ilościowo wartościową, a w odniesieniu do środków trwałych o wartości poniżej 100 zł metodą ilościową na wyodrębnionym koncie pozabilansowym.

Dla środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 prowadzona jest księga inwentarzowa.

Konto 014 - Zbiory biblioteczne

Konto 014-Zbiory biblioteczne, służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości zbiorów bibliotecznych bibliotek fachowych, szkolnych i pedagogicznych oraz bibliotek publicznych.

Na stronie Wn konta 014 ujmuje się:

1. przychód zbiorów bibliotecznych z zakupu w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 234

2. przychód zbiorów nieodpłatnie otrzymanych od innych bibliotek, będących jednostkami budżetowymi 072
3. przyjęcia zbiorów-darów od osób fizycznych i prawnych 760
4. nadwyżki inwentaryzacyjnej zbiorów 240 lub 800

Na stronie Ma konta 014 ujmuje się:

1. rozchód zbiorów bibliotecznych na skutek likwidacji, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania 072
2. niedobór zbiorów bibliotecznych 240

Przychody zbiorów bibliotecznych w przypadku zakupu wycenia się wg cen nabycia a w przypadku nieodpłatnego otrzymania wg oświadczenia ofiarodawcy lub nadwyżki zgodnie z komisyjnym oszacowaniem ich wartości.

Konto 014 wykazuje saldo Wn oznaczające stan zbiorów bibliotecznych znajdujących się w jednostce.

Konto 016 - Dobra kultury

Konto 016-Dobra kultury służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości dóbr kultury / dzieła sztuki, eksponaty muzealne /.

Na stronie Wn konta 016 ujmuje się w szczególności:

1. zwiększenia wynikające z zakupu w korespondencji z kontem 101, 131, 201
2. nieodpłatnego otrzymania 800,
3. nadwyżki 240

Przychody dóbr kultury z tytułu zakupu wycenia się wg cen nabycia a z tytułu nieodpłatnego otrzymania zgodnie z komisyjnym oszacowaniem ich wartości.

Na stronie Ma konta 016 ujmuje się w szczególności:

1. zmniejszenia wynikające ze sprzedaży , likwidacji, nieodpłatnego przekazania w korespondencji z kontem 800.
2. niedobory, szkody 240

Konto 016 wykazuje saldo Wn oznaczające wartość dóbr kultury znajdujących się w jednostce.

Konto 020 - Wartości niematerialne i prawne

Konto 020-Wartości niematerialne i prawne służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości niematerialnych i prawnych.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się : nabyte przez jednostkę zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki o wartości początkowej powyżej 3.500 zł (konto 020-1) oraz o wartości początkowej równej i poniżej 3500 zł (konto 020-2) a w szczególności:

- a - autorskie prawa majątkowe i prawa pokrewne oraz licencje i koncesje
- b- prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych
- c – know-how

W przypadku wartości niematerialnych i prawnych oddanych do używania na podstawie umowy dzierżawy, najmu lub leasingu zalicza się je do aktywów trwałych jednej ze stron zgodnie z warunkami określonymi w art. 2 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne i prawne ujmuje się na koncie 020 w cenie nabycia. Koszty dokumentacji i uruchomienia programu komputerowego jako warunek jego działania zwiększają cenę nabycia / opłaty za nabycie licencji/ natomiast koszty wdrożenia programu, szkolenia, nadzoru, aktualizacji obciążają koszty bieżące jednostki.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 3.500 zł umarza się i amortyzuje , przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych . Okres dokonywania odpisów od licencji na programy komputerowe nie może być krótszy niż 24 miesiące.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej w dniu przyjęcia do używania nie wyższej niż 3.500 zł finansuje się ze środków na wydatki bieżące i umarza jednorazowo, spisując całą wartość w koszty w miesiącu przyjęcia do używania, księgując umorzenie na koncie 072-2.

Wartości niematerialne i prawne podlegają inwentaryzacji w okresie czwartego kwartału i do 15 stycznia następnego roku, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

Na stronie Wn konta 020 ujmuje się zwiększenia stanu wartości niematerialnych i prawnych a zwłaszcza:

- 1 - zakup wartości niematerialnych i prawnych w korespondencji z kontem 101, 131, 201
- 2 - nieodpłatne otrzymanie wartości niematerialnych i prawnych
- umarzanych stopniowo / o wartości powyżej 3.500 /:
 - a. od innych jednostek i zakładów budżetowych
- wartość dotychczasowe umorzenia 071
- wartość nieumorzona 800

b. z tytułu darów 800

-umarzanych jednorazowo / o wartości nie wyższej niż 3500 zł/:

a. od jednostek i zakładów budżetowych

- nowe 760

- używane 072

Na stronie Ma ujmuje się w szczególności:

1. nieodpłatne przekazanie programu lub licencji o wartości powyżej 3.500 zł lub rozchód, gdy określone prawa wygasły lub są gospodarczo nieprzydatne:

a - wartość netto w korespondencji z kontem 800

b - dotychczasowe umorzenie w korespondencji z kontem 071

2. Pozostałych umorzonych w 100% 072

Konto 020 wykazuje saldo Wn oznaczające stan wartości niematerialnych i prawnych wg wartości początkowej. Ewidencja analityczna do konta 020 prowadzona jest w sposób umożliwiający należyte obliczenie wartości umorzenia oraz podział wg tytułów lub osób materialnie odpowiedzialnych.

W bilansie saldo konta 020 wykazuje się po zmniejszeniu o zaksięgowane umorzenie dotyczące wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 030 –Długoterminowe aktywa finansowe

Konto 030 służy do ewidencji długotrwałych aktywów finansowych, a w szczególności:

1. akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych
2. akcji i innych długoterminowych papierów wartościowych traktowane jako lokaty o terminie wykupu dłuższym niż rok / nabyte w celu uzyskania przychodów jak odsetki, dywidendy i inne pożytki /

Na dzień bilansowy udziały w innych jednostkach zaliczone do finansowych aktywów trwałych wycenia się wg ceny pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub wg wartości godziwej stosownie do przepisów art. 28 ust. 1 pkt. 3 ustawy o rachunkowości

Na stronie Wn konta 030 ujmuje się zwiększenia aktywów finansowych z tytułu:

1. nabycia udziałów lub akcji w korespondencji z kontem 101, 131, 240
2. podwyższenia wartości udziałów 750
3. kapitalizowane odsetki od obligacji 750

Na stronie Ma konta 030 ujmuje się w szczególności:

1. wycofanie udziałów ze spółek 750

2. uzyskane w wyniku likwidacji spółki
 - środki pieniężne 101, 131,
 - środki trwałe 011,
 - pozostałe środki trwałe 013
 - materiały 310
3. przekwalifikowanie długoterminowych aktywów finansowych do krótkoterminowych aktywów finansowych 140

Ewidencja szczegółowa prowadzona jest wg poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych. Długoterminowe aktywa finansowe podlegają inwentaryzacji na ostatni dzień każdego roku obrotowego.

Konto 071 - Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 -Umorzenie środków trwałych służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych, które podlegają umorzeniu wg stawek amortyzacyjnych określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.

Umorzenie środków trwałych nalicza się od aktualnej wartości początkowej środków trwałych z wyjątkiem gruntów i dóbr kultury.

Umorzenie nalicza się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przyjęto do użytkowania środek trwały do końca miesiąca, w którym wycofano środek trwały z użytkowania w związku z jego sprzedażą, postawieniem w stan likwidacji, nieodpłatnym przekazaniem, stwierdzeniem jego niedoboru bądź do czasu zrównania wartości początkowej z wartością umorzenia.

Jednostki zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych naliczają umorzenie i amortyzację środków trwałych jednorazowo za okres całego roku.

Nie umarza się gruntów, prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz dóbr kultury.

Dotychczasowe odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Od środków trwałych ujawnionych amortyzację i umorzenia nalicza się od miesiąca następującego po miesiącu, w którym te środki zostały wprowadzone do ewidencji.

Przy aktualizacji wartości początkowej środków trwałych aktualizuje się również wartość dotychczasowego umorzenia przy zastosowaniu tych samych wskaźników.

Konto 071 służy również do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z tytułu naliczonych odpisów umorzeniowych naliczanych wg stawek określonych w art. 16m ust.1 / o wartości początkowej powyżej 3.500 zł /. Przepisy ustawy o działalności kulturalnej postanawiają w art. 29, że amortyzacja wartości niematerialnych i

prawnych zwiększa fundusz a umorzenie zmniejsza co w konsekwencji nie powoduje zmian w funduszu, a zatem operacje te należy księgować zapisem Wn 401 Ma 071.

Na stronie Wn konta 071 księguje się:

- dotychczasowe umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wycofanych z eksploatacji na skutek sprzedaży, zniszczenia, likwidacji, niedoboru, nieodpłatnego przekazania, wniesienia jako aportu w korespondencji z kontem odpowiednio 011,020
- zmniejszenie umorzeń w wyniku aktualizacji wyceny w korespondencji z kontem 800
- rozchodu z tytułu niedoborów w korespondencji z kontem 240

Na stronie Ma konta 071 księguje się:

- naliczenie umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w korespondencji z kontem 401
- dotychczasowe umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych nieodpłatnie otrzymanych w korespondencji z kontem 011,020
- zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją w korespondencji z kontem 800
- bieżące naliczenie odpisów umorzeniowych w korespondencji z kontem 800.

Konto 071 może wykazywać saldo Ma oznaczające dotychczasową wartość umorzenia środków trwałych oraz stan umorzenia wartości niematerialnych i prawnych.

Ewidencja szczegółowa do konta 071 prowadzona jest wg zasad określonych dla środków trwałych lub w formie tabeli amortyzacyjnej. Ewidencja analityczna umorzenia wartości niematerialnych i prawnych jak dla środków trwałych.

Konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszenia wartości początkowej pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych / o wartości równo i poniżej 3.500 zł/ oraz zbiorów bibliotecznych tj. umarzanych jednorazowo w miesiącu oddania do używania w 100 % ich wartości.

Na stronie Wn konta 072 księguje się:

1. wyksięgowanie umorzenia z tytułu sprzedaży, likwidacji, nieodpłatnego przekazania pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i zbiorów bibliotecznych w korespondencji

z kontem 013, 020 i 014

1. niedoboru lub szkody w korespondencji z kontem 240
2. przeksięgowania do ewidencji pozabilansowej / ilościowej / 013, 020, 014

Na stronie Ma konta 072 księguje się:

1. naliczenie umorzenia pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i zbiorów bibliotecznych otrzymanych z darowizny 401
2. umorzenie pozostałych środków trwałych jako pierwsze wyposażenie sfinansowanych ze środków na inwestycje 800
3. naliczenie umorzenia pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i zbiorów bibliotecznych otrzymanych nieodpłatnie 013, 014, 020

Ewidencji analitycznej do konta 072 nie prowadzi się, ponieważ przy 100% umorzeniu wartość umorzenia równa się wartości początkowej ujętej w ewidencji szczegółowej pozostałych środków trwałych i zbiorów bibliotecznych.

Wartość bilansowa pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i zbiorów bibliotecznych jest zerowa.

Konto 073-Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe

Konto 073 służy do ewidencji skutków trwałej wartości utraty długoterminowych aktywów finansowych / akcje, udziały / ewidencjonowanych w cenie nabycia.

Odpisów aktualizujących dokonuje się nie później niż na koniec roku stosownie do przepisu art. 35 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na stronie Wn konta 073 ujmuje się:

- przywrócenie utraconej wartości długoterminowych aktywów finansowych w korespondencji z kontem 750
- korektę ceny nabycia o uprzednio dokonany odpis w przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania aktywów długoterminowych do krótkoterminowych w korespondencji z kontem 030

Na stronie ma konta 073 ujmuje się:

-odpis aktualizujący z tytułu długotrwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych, jeżeli ich ewidencję prowadzi się w cenie zakupu w korespondencji z kontem 750

W przypadku akcji notowanych na giełdzie o ewentualnej utracie wartości świadczy kurs giełdowy niższy od ceny nabycia, a w przypadku udziałów i akcji nie notowanych na giełdzie ewentualną utratę wartości ocenia sama jednostka.

Konto 080 – Środki trwałe w budowie / Inwestycje /

Konto 080-Inwestycje służy do ewidencji poniesionych nakładów inwestycyjnych na realizację inwestycji oraz do rozliczenia kosztów inwestycyjnych na uzyskane efekty.

Do kosztów inwestycji rozpoczętych zalicza się:

- nabycie gruntu pod budowę i opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntów w okresie budowy,
- odszkodowania z tytułu przesiedlenia z terenów zajętych pod budowę
- badania geofizyczne, pomiary geodezyjne, ekspertyzy, koszty pozwoleń itp.
- opracowanie dokumentacji technicznej,
- przygotowanie terenu pod budowę
- roboty budowlano montażowe,
- nadzór inwestorski
- transport oraz załadunek i wyładunek materiałów
- zakup i wytworzenie urządzeń technicznych
- niepodlegający odliczeniu podatek VAT
- ulepszenia własnych już istniejących środków trwałych
- inne koszty związane z realizacją inwestycji.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności:

1. poniesione koszty na realizację inwestycji prowadzonych przez obcych wykonawców w korespondencji z kontem 101, 131, 201, w tym:
 - faktura za roboty inwestycyjne Wn 080 Ma 201, zapłata faktury Wn 201 Ma 131
 - odsetki od zaciągniętych kredytów w trakcie realizacji inwestycji Wn 080 Ma 131
 - kary i odszkodowania / np. koszty wyłączenia / Wn 080 Ma 131
 - rozliczenie wbudowanych materiałów inwestycyjnych Wn 080 Ma 240
2. równowartość nieodpłatnych świadczeń na rzecz realizacji inwestycji / czynny społeczny / 800
3. równowartość robót inwestycyjnych wykonanych w ramach zatrudnienia bezrobotnych / jako zadanie realizowane z funduszu pracy 800
4. straty spowodowane zdarzeniami losowymi / powódź, huragan / 800

5. poniesione koszty na ulepszenie środka trwałego - przebudowa, rozbudowa, adaptacja, modernizacja, które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego 131, 201
6. rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi 800
7. nieodpłatne przyjęcie inwestycji rozpoczętych 800
8. zakup inwestycji rozpoczętych 131, 201

Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych a w szczególności:

1. przyjęcie środków trwałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych uzyskanych w wyniku inwestycji 011, 013, 020,
2. rozliczenie kosztów ulepszenia środków trwałych 011
3. wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji 800
4. rozliczenie nadwyżki strat nad zyskami inwestycyjnymi 800
5. odpisanie kosztów inwestycji niepodjętej bądź zaniechanej 800,
6. ulepszenie obcych środków trwałych 011
7. niedobory i szkody w inwestycjach 240
8. rozliczenie inwestycji bez efektów w postaci środków trwałych 800

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących gotowych zakupów inwestycyjnych.

Konto 080 może wykazywać saldo Wn oznaczające wysokość poniesionych nakładów na realizację inwestycji rozpoczętych.

Ewidencja szczegółowa do konta 080 powinna zapewnić wyodrębnienie kosztów inwestycji poniesionych na realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub wytworzenia poszczególnych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych w wyniku inwestycji.

Zespół 1 - Środki pieniężne i rachunki bankowe

Konta zespołu 1 służą do ewidencji:

- krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przechowywanych w kasie i ulokowanych na rachunkach bankowych

- krótkoterminowych papierów wartościowych – czek, weksle obce i inne krótkoterminowe aktywa finansowe,
- udzielanych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych
- innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.

Konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych.

Krajowe aktywa pieniężne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej i w takiej wartości ujmuje się je w bilansie.

Konto 101 - Kasa

Konto 101-Kasa służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasie jednostki.

Do ewidencji zagranicznych środków płatniczych tworzy się odrębne konto o symbolu 102 –Kasa zagranicznych środków pieniężnych, na którym zasady dokumentowania operacji są takie same jak dla konta 101, z tym że zagraniczne środki pieniężne ujmuje się w wartości nominalnej z podziałem na poszczególne waluty oraz w złotych po przeliczeniu wg kursu obowiązującego w dniu zakupu.

Wartość gotówki w kasie w walutach obcych koryguje się nie rzadziej niż na dzień bilansowy o wyliczone różnice kursowe w korespondencji z kontem 750 / art. 30 ust. 1 uor /.

Obroty gotówkowe podlegają ujęciu w raporcie kasowym w dniu rzeczywistego przychodu lub rozchodu gotówki z kasy.

Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływ gotówki do kasy oraz stwierdzone nadwyżki kasowe, a na stronie Ma wypłatę gotówki z kasy i ujawnione niedobory kasowe.

Wszystkie obroty gotówkowe muszą być udokumentowane źródłowymi dowodami kasowymi.

Zasady gospodarki kasowej oraz rodzaje dokumentów stanowiących podstawę przychodu i rozchodu gotówki z kasy określa kierownik jednostki ustalając zasady gospodarki kasowej

Rozchodu gotówki z kasy nie udokumentowanego źródłowymi dowodami kasowymi lub dowodami zastępczymi dopuszczonymi do stosowania w jednostce nie uwzględnia się przy inwentaryzacji gotówki w kasie.

Na stronie Wn konta 101 ujmuje się:

1. przyjęcie gotówki z banku do kasy w korespondencji z kontem 131, 135, 140, 137, 139
2. przyjęcie wpłat z tytułu odpłatności za świadczenia 700, 750, 760
3. Wpłaty należności ujętych na kontach rozrachunkowych 201, 231, 234, 240
4. wpłata wadium 240

5. wpłaty z tytułu rozliczenia pobranej zaliczki 234
6. wpłaty z tytułu niedoborów i szkód, nadwyżki 240
7. wpłaty z tytułu zwrotu kosztów 400
8. wpłaty z tytułu zwrotu pożyczek 234 lub 240
9. darowizna w postaci gotówki na działalność statutową, inwestycyjną, socjalną odpowiednio 760, 800, 851,
10. dodatnie różnice kursowe w korespondencji z kontem 750

Na stronie Ma konta 101 ujmuje się:

1. odprowadzenie na rachunek bankowy przyjętej do kasy gotówki z tytułu wpłat w korespondencji z kontem 140
2. wypłata wynagrodzenia przez kasę 231
3. wypłata zaliczek do rozliczenia 234
4. wypłata udzielonej pożyczki z zfsów socjalnych 234
5. wypłata rachunków za zakupione materiały, usługi, kosztów podróży służbowych itp. 310, 400
6. ujawnienie niedoboru kasowego 240
7. zwrot wadliwych przetargowych, sum depozytowych 240
8. zapłata zobowiązań ujętych na rozrachunkach 201, 234, 240
9. ujemne różnice kursowe 750
10. wypłata rachunków za zakupione środki trwałe, pozostałe środki trwałe, zbiory biblioteczne, dobra kultury 011, 013, 014, 016

Konto 101 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan gotówki w kasie.

Ewidencję szczegółową do konta 101 stanowią raporty kasowe.

Ewidencja szczegółowa winna umożliwić ustalenie stanu gotówki znajdującej się w kasie na dany dzień oraz wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom odpowiedzialnym za powierzoną gotówkę.

Osobom, którym powierzono środki pieniężne do rozliczenia, powinny podpisać pisemną deklarację potwierdzającą przyjęcie materialnej odpowiedzialności za będące w ich dyspozycji środki

pieniężne

i inne wartości znajdujące się w kasie jednostki.

Konto 131 - Rachunek bieżący

Konto 131 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki.

Zapisów na koncie 131 dokonuje się na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem.

Na stronie Wn konta 131 ujmuje się wpływy środków pieniężnych:

1. wpływ środków z kasy w korespondencji z kontem 101, 140
2. wpływ dotacji podmiotowej 740
3. wpływ dotacji celowej 740 lub 840
4. wpływ dotacji na inwestycje 800
5. wpływ należności 201, 225, 229, 231, 234, 240
6. zwrot poniesionych kosztów 400
7. wpływ środków z innych rachunków bankowych 135, 139,
8. wpływ z tytułu przelewów refundacyjnych z innych rachunków bankowych 135, 240
9. wpływ z tytułu wykupu czeków obcych oraz środków pieniężnych w drodze 140
10. zrealizowane przychody nie ujęte na rozrachunkach 700, 730, 750, 760
11. naliczone przez bank oprocentowanie własnych środków na rachunku bankowym 750
12. wpłaty odsetek za nieterminową zapłatę należności 201, 750
13. wpływ z tytułu omyłek banku 240
14. wpływ kaucji, wadium 240
15. wpływ należnych kar i odszkodowań 760
16. wpływ darowizn pieniężnych 760
17. wpływy z jednostek dotyczące wspólnych imprez 240 lub 750

Na stronie Ma konta 131 ujmuje się:

1. środki pobrane z banku do kasy na realizację wypłat gotówkowych w korespondencji z kontem 101, 140
2. zapłata przelewem zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych 201, 225, 229, 231, 234, 240
3. zapłata rachunków nie ujętych na rozrachunkach
 - koszty działalności operacyjnej 400
 - koszty działalności inwestycyjnej 080
 - odsetek za nieterminową zapłatę 750
 - odszkodowań i kar, grzywien 760
 - strat 860
4. przelew na rachunek czeków potwierdzonych 139
5. wykup własnych czeków rozrachunkowych niepotwierdzonych 201, 240
6. przelew podatku i opłat administracyjnych 225, 400, 870
7. przelew składek ZUS 229
8. przelew wynagrodzeń 231

9. zwrot wadium, kaucji i zabezpieczeń 240
10. zwrot niewykorzystanej dotacji celowej 224
11. zwrot niewykorzystanej dotacji na inwestycje 224
12. przelew na rachunki funduszy celowych specjalnego przeznaczenia (np.: odpis ZFŚS) 240, 400
13. przekazanie równowartości odpisu na rachunek funduszu socjalnego 135
14. przelewy refundacyjne na inne rachunki bankowe 135, 240
15. pomyłki bankowe 240
16. opłaty za usługi bankowe – prowizje naliczane na wyciągach bankowych 400
17. spłata kredytu 134

Konto 131 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków na rachunku bieżącym jednostki.

Konto 134 – Kredyty bankowe

Konto 134- Kredyty bankowe służy do ewidencji środków kredytów bankowych na finansowanie działalności podstawowej i inwestycyjnej.

Na stronie Wn ujmuje się spłatę kredytu w korespondencji z kontem 131, a na stronie Ma udzielony jednostce kredyt i przekazany na rachunek bieżący w korespondencji z kontem 131.

Konto 131 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułu zaciągniętego kredytu rachunku bankowym.

Konto 135 - Rachunek środków funduszu specjalnego przeznaczenia

Konto 135 służy do ewidencji środków pieniężnych zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się:

1. wpływ równowartości odpisu na ZFŚS korespondencji z kontem 851, 240
2. wpływ należności
 - przypisanych na kontach rozrachunkowych 201, 234, 240
 - nieprzypisanych na rozrachunkach 851
3. wpływ gotówki z kasy 101, 140
4. odsetki od środków 851
5. otrzymane dobrowolne wpłaty i darowizny na rzecz funduszy specjalnego przeznaczenia 851
6. przelewy z tytułu zwrotu zaliczek i pożyczek wraz z należnymi odsetkami ujętymi jako należności 234, 240

7. błędy, omyłki bankowe oraz ich korekty 240
8. wpływ środków z tytułu refundacji opłat za usługi bankowe pobranych przez bank z rachunku ZFŚS 240
9. wpłaty odsetek za zwłokę w zapłacie należności funduszy specjalnego przeznaczenia
 - przypisanych 240
 - nieprzypisanych 851

Na stronie Ma konta 135 ujmuje się:

1. podjęcie gotówki do kasy 101, 140
2. przelewy na pokrycie zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych 201, 225, 231, 234, 240,
3. przelew środków na realizację zadań wspólnych (np.: na finansowanie wspólnych urządzeń kulturalnych, ogródków działkowych) 240, 851
4. przelew zobowiązań wobec ZUS i PEFRON 229
5. przelew środków z tytułu refundacji wydatków pokrytych z innych rachunków bankowych 131, 139, 240
6. Przekazanie zobowiązań wobec budżetu (np.: zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, opłat lokalnych) 225, 851,
7. zapłacone kary, grzywny, odszkodowania, opłaty sądowe 851
8. obciążenie bankowe z tytułu opłat za prowadzenie rachunku 240
9. omyłki bankowe i ich sprostowania 240

Konto 135 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków pieniężnych na rachunku bankowym; zapisy na tym koncie winny być zgodne z wyciągiem bankowym.

Ewidencja szczegółowa do konta 135 winna umożliwić ustalenie stanu każdego funduszu specjalnego przeznaczenia.

Konto 137 - Rachunki środków na realizację projektów współfinansowanych dotacją rozwojową lub środkami pomocowymi

Konto 137 służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w walucie polskiej lub obcej na realizację projektów lub programów pochodzących z bezzwrotnej pomocy z zagranicznej

a w szczególności ze środków pomocowych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa jako dotacja rozwojowa .

Na koncie tym należy ujmować środki, które na podstawie podpisanych porozumień lub decyzji strony przekazującej pomoc zagraniczną wpływają do jednostki w walutach obcych i pozostają na tym koncie do czasu realizacji zadania, na które zostały przeznaczone.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się:

1. wpływ środków pomocowych lub dotacji rozwojowych na realizację projektów inwestycyjnych w korespondencji z kontem 800
2. wpływ środków na realizację projektów kosztowych 740 lub 840
3. naliczone odsetki od środków na rachunku bankowym 227

Na stronie ma konta 137 ujmuje się:

1. zapłatę przelewem zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych 201, 225, 229, 231, 240
2. przekazane odsetki do dawcy środków 227
3. odsetki zwiększające środki na realizację projektu lub stanowiące przychody jednostki 740
4. prowizja za prowadzenie rachunku bankowego 400

Saldo Wn tego konta oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych i dotacji rozwojowych.

Do konta 137 należy prowadzić ewidencję szczegółową umożliwiającą rozliczenie wykorzystanych środków na każde z zadań, na które zostały przeznaczone.

Konto 139 - Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i specjalnego przeznaczenia.

Na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych prowadzonych dla:

- akredytyw bankowych otwartych przez jednostkę,
- sum depozytowych,
- sum na zlecenie,
- środków obcych na inwestycje.
- środków stanowiących zabezpieczenie wykonania umów

Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów pomiędzy księgowością jednostki a księgowością banku.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków z rachunków bieżących oraz sum depozytowych i na zlecenie:

1. wpływ środków z akredytywy w korespondencji z kontem 131, 140
2. wpłata wadium lub zabezpieczenia należytego wykonania umów 240
3. przelew środków na pokrycie potwierdzonych czeków 131
4. przelew środków na zadania zlecone 240,
5. błędy w wyciągach i ich sprostowanie 240.

Na stronie Ma konta 139 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych z wydzielonych rachunków bankowych a zwłaszcza:

1. zapłata zobowiązań z akredytywy lub czekiem potwierdzonym w korespondencji z kontem 201, 240, 231
2. zwrot niewykorzystanych środków na zadania zlecone 240.
3. pobranie z sum na zlecenie gotówki do kasy 140
4. Zwrot wadium i innych sum depozytowych 240

Konto 139 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Ewidencja szczegółowa do konta 139 powinna zapewnić podział wydzielonych środków na poszczególne rodzaje i na kontrahentów.

Konto 140 - Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej jak i obcej a także środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenie stanu krótkoterminowych papierów wartościowych

i innych środków pieniężnych a zwłaszcza:

1. чеки obce na pokrycie należności w korespondencji z kontem 201, 234, 240
2. przyjęcie weksla od dłużnika
-wartość netto 201,240
-dyskonto 750
3. pobranie gotówki z banku czekiem 131,
4. kwoty środków pieniężnych w drodze / wpłacone w okresie sprawozdawczym i objęte wyciągiem z okresu następnego / 101, 201, 240.

Na stronie Ma konta 140 ujmuje się zmniejszenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych oraz wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek jednostki w korespondencji z kontem 131, 201, 221, 240.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan krótkoterminowych papierów wartościowych innych środków pieniężnych.

Ewidencja szczegółowa powinna umożliwić ustalenie:

- poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych,
- wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu poszczególnych krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych z podziałem na poszczególne waluty obce,
- wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych osobom za nie odpowiedzialnym.

Zespół 2 Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu 2 - Rozrachunki i roszczenia służą do ewidencji rozrachunków krajowych i zagranicznych oraz roszczeń, a także do ewidencji wynagrodzeń, niedoborów szkód i nadwyżek oraz wszelkich rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami.

Rozrachunki to należności i zobowiązania bezsporne, których tytuły uznają zarówno wierzyciele jak i dłużnicy.

Roszczenia to należności kwestionowane przez kontrahentów, które w przypadku ich dochodzenia na drodze sądowej stają się roszczeniami spornymi w dniu skierowania sprawy na drogę sądową.

Rozrachunki i roszczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu sądowym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania jako należności nieistotnych.

Należności, roszczenia i zobowiązania ujmuje się w księgach wg wartości ustalonej przy ich powstaniu, a w przypadku gdy należności i zobowiązania są wyrażone w walutach obcych, w wartości nominalnej przeliczonej na złotówki wg kursu ustalonego w dniu operacji i na dzień bilansowy wycenia się wg zasad obowiązujących na dzień bilansowy / art. 30 uor /.

Ewidencja szczegółowa do kont rozrachunkowych powinna umożliwiać wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności i zobowiązań z podziałem na kontrahentów, a jeśli dotyczą rozliczeń w walucie obcej również wg poszczególnych walut.

Wartość należności aktualizuje się na dzień bilansowy z uwzględnieniem prawdopodobieństwa ich zapłaty stosownie do przepisów art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych w zależności od rodzaju operacji której odpis dotyczy / art. 35b ust. 2 uor /

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio dokonane odpisy aktualizujące / art. 35b ust. 3 uor /; od tych należności jeżeli nie dokonano odpisów aktualizacyjnych zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych / art. 35b ust. 4 uor /

Na kontach rozrachunkowych nie muszą być ujmowane należności i zobowiązania uregulowane w miesiącu ich powstania.

Konto 201 - Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

Ewidencjonowane na tym koncie rozrachunki powstają w wyniku fakturowania robót dostaw czy usług bez względu na rodzaj działalności, dla której są świadczone oraz źródło finansowania.

Na stronie Wn konta 201 ujmuje się:

1. należności zafakturowane z tytułu dostaw robót i usług w korespondencji z kontem 700, 750, 760
2. należny VAT od dokonanej sprzedaży naliczony w faktura 226
3. należności wynikające z prawomocnych tytułów egzekucyjnych
 - suma podstawowa 240
 - odsetki za zwłokę 750
- zasądzone koszty postępowania 840
4. kary umowne i odszkodowania 840
5. odsetki za zwłokę w korespondencji z kontem 750
6. odpisanie przedawnionych i umorzonych zobowiązań w korespondencji z kontem 760
7. zapłata zobowiązań w korespondencji z kontem 131, 135, 137
8. równowartość potrąceń przy zapłacie zobowiązania w korespondencji z kontem 240

Na stronie ma konta 201 ujmuje się:

1. zobowiązania wynikające z wystawionych faktur zakupu materiałów, środków trwałych zbiorów bibliotecznych, dóbr kultury, robót inwestycyjnych w korespondencji z kontem 011, 013, 014, 016, 080, 310, 400

2. wartość naliczonego w fakturach podatku VAT podlegającego odliczeniu lub rozliczeniu w korespondencji z kontem 226
3. zobowiązania wobec dostawców z tytułu kar umownych w korespondencji z kontem 760
4. zobowiązania z tytułu odsetek za zwłokę w korespondencji z kontem 750
5. zobowiązania z tytułu działalności socjalnej w korespondencji z kontem 851
6. odpisanie należności przedawnionych, umorzonych, na które nie było odpisu aktualizacyjnego

w korespondencji z kontem 760, 851

7. dokonanie odpisu aktualizacyjnego od należności umorzonych, przedawnionych w korespondencji z kontem 290
8. naliczone różnice kursowe od należności i zwiększające zobowiązania w korespondencji z kontem 750

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma stan zobowiązań.

Ewidencja analityczna do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych wg poszczególnych kontrahentów.

Konto 224 – Rozliczenia z budżetem

Konto 224 służy do rozliczenia dotacji celowej i na inwestycje z budżetem jest lub innymi budżetami.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się przekazanie niewykorzystanej dotacji do budżetu w korespondencji z kontem 131

Na stronie Ma konta 224 ujmuje naliczenie niewykorzystanej dotacji do przekazania do budżetu w korespondencji z kontem 740 lub 800

Konto 225 - Rozrachunki z Urzędem Skarbowym

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków Urzędem Skarbowym z tytułu zobowiązań podatkowych.

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się:

1. przelew do US zobowiązań podatkowych w korespondencji z kontem 131, 135
2. należności od US z tytułu nadpłat podatku w korespondencji z kontem 400, 851, 231

Na stronie Ma ujmuje się:

1. naliczenie podatku dochodowego od osób fizycznych w korespondencji z kontem 231,
2. naliczone zobowiązania podatkowe w korespondencji z kontem 400, 851

3. naliczone odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie zobowiązań podatkowych w korespondencji z kontem 750, 851

4. wpływ należności z tytułu zwrotu nadpłat w korespondencji z kontem 131, 135

Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznaczające stan należności i saldo Ma oznaczające zobowiązanie wobec Urzędu Skarbowego.

Ewidencja szczegółowa winna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań wg każdego z tytułów rozrachunków z US.

Konto 226 – Rozliczenia VAT

Konto 226 służy do rozliczenia podatku VAT z Urzędem Skarbowym.

Na stronie Wn konta 226 ujmuje się:

1. naliczony w fakturach dostawców VAT podlegający odliczeniu od podatku należnego w korespondencji z kontem 201
2. przekazany do US VAT w korespondencji z kontem 131

Na stronie Ma konta 226 ujmuje się:

1. należny VAT wynikający z wystawionych faktur sprzedaży w korespondencji z kontem 130, 201
2. należny VAT z tytułu przekazania rzeczowych składników majątkowych na potrzeby reklamy i reprezentacji w korespondencji z kontem 400
3. należny VAT od darowizn oraz świadczeń i usług w korespondencji z kontem 760, 851
4. przeksięgowanie VAT naliczonego, ale nie podlegającego zwrotowi lub odliczeniu od VAT należnego w korespondencji z kontem 011, 013, 014, 016, 080, 400, 851
5. sankcyjny VAT naliczony na podstawie decyzji US w korespondencji z kontem 760

Konto 227 – Rozliczenie odsetek od dotacji rozwojowych i środków pomocowych

Konto 227 służy do rozliczenia odsetek od środków na realizację projektów współfinansowanych dotacją rozwojową i środkami pomocowymi

Na stronie Wn konta 227 ujmuje się:

1. przekazanie odsetek do dawcy środków w korespondencji z kontem 137
2. przeksięgowanie odsetek na zwiększenie środków na realizację programów w korespondencji z kontem 740

Na stronie Ma konta 227 ujmuje się:

1. dopisane odsetki od środków na rachunku bankowym w korespondencji z kontem 137

Konto 229 - Pozostałe rozrachunki publiczno - prawne

Konto 229 służy do ewidencji rozrachunków publicznoprawnych innych niż wynikające z ordynacji podatkowej, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. z ZUS oraz z PEFRON.

Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań a zwłaszcza:

1. zapłata należnych składek w korespondencji z kontem 131, 135, 139
2. wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS, które ujęto na liście wynagrodzeń 231
3. zapłata naliczonych ew. odsetek w korespondencji z kontem 131, 135
4. odpisanie zobowiązań przedawnionych w korespondencji z kontem 760, 851

Na stronie Ma konta 229 ujmuje się zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności a w szczególności:

1. naliczenie składek ZUS w korespondencji z kontem 400, 231, 080, 851, 853
2. naliczenie odsetek od nieterminowych zapłat w korespondencji z kontem 750
3. zwrot nadpłaconych składek w korespondencji z kontem 131, 135
4. odpis należności umorzonych i przedawnionych w korespondencji z kontem 760, 851

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznaczające stan zaległości i saldo Ma oznaczające stan zobowiązań.

Ewidencja szczegółowa do konta 229 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań wg tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia.

Konto 231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną w ramach stosunku pracy, umowy zlecenia i umowy o dzieło, umowy agencyjnej.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności:

1. wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń w korespondencji z kontem 131 lub kontem 101

1. Wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń w korespondencji z kontem 201, 310
2. potrącenia w liście płacy:
 - składka na dobrowolne ubezpieczenie w korespondencji z kontem 240
 - podatek dochodowy w korespondencji z kontem 225
 - składki ZUS w korespondencji z kontem 229,
 - zaliczki i pożyczki mieszkaniowe w korespondencji z kontem 234
 - odpłatność za świadczenia socjalne w korespondencji z kontem 851
 - potrącenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń w korespondencji z kontem 400
2. odpisanie przedawnionych wynagrodzeń
 - z tytułu działalności operacyjnej w korespondencji z kontem 760
 - z tytułu działalności socjalnej w korespondencji z kontem 851

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń, a w szczególności:

1. naliczenie wynagrodzenia brutto oraz kosztów z tytułu należnych świadczeń rzeczowych w korespondencji z kontem 400, 080, 851
 2. odpisanie należności przedawnionych i umorzonych w korespondencji z kontem 760, 851
 3. przeksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń w korespondencji z kontem 240
- Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności a saldo Ma stan zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Ewidencja szczegółowa do konta 231 winna być prowadzona imiennie i uwzględnia naliczone i wypłacone wynagrodzenie oraz dokonane potrącenia z listy płacy.

Konto 234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, zobowiązań i roszczeń z innych tytułów niż wynagrodzenie np. pobranych zaliczek, z tytułu odpłatności za świadczenia.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:

1. wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę w korespondencji z kontem 101, 131, 135
2. należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę odpłatnych świadczeń w korespondencji z kontem 400, 851

3. należności i roszczenia z tytułu niedoborów i szkód w mieniu w korespondencji z kontem 011, 013 lub 240
4. należności z tytułu sprzedaży wyrobów w korespondencji z kontem 700
5. odpisanie zobowiązań przedawnionych w korespondencji z kontem 760, 851
6. należności z tytułu zasądzonych roszczeń spornych w korespondencji z kontem 240

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:

1. koszty poniesione przez pracowników na rzecz jednostki z tytułu pobranej zaliczki lub z własnych środków w korespondencji z kontem 400, 011, 300, 310, 851
2. rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych w korespondencji z kontem 101, 131
3. wpływ należności od pracowników w korespondencji z kontem 131
4. naliczony przy zakupach VAT podlegający rozliczeniu w korespondencji z kontem 226
5. zobowiązania z tytułu używania własnej odzieży i sprzętu przez pracowników w korespondencji z kontem 400, 080, 851
6. należności potrącone w liście wynagrodzeń w korespondencji z kontem 231
7. odpisanie należności umorzonych, przedawnionych w korespondencji z kontem 760, 851
8. odpisanie należności, na które dokonano odpisu aktualizującego w korespondencji z 290

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznaczające stan należności i roszczeń, a saldo Ma oznaczające stan zobowiązań wobec pracowników.

Ewidencja szczegółowa do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań wobec poszczególnych pracowników.

Konto 237 – Pożyczki z ZFŚS

Konto 237 służy do ewidencji należności z tytułu udzielonych pracownikom pożyczek z ZFŚS wraz z naliczonymi odsetkami oraz ich spłat.

Ewidencja szczegółowa do konta 237 powinna zapewnić ustalenie należności w odniesieniu do każdego pracownika.

Na stronie Wn konta 237 ujmuje się:

1. wypłata udzielonych pożyczek z rachunku ZFŚS w korespondencji z kontem 135
2. zarachowanie należnych odsetek od udzielonych pożyczek zgodnie z zawartą umową 851

Na stronie Ma konta 237 ujmuje się:

1. spłata pożyczki:

- przez listę płac 231
- wpłata na rachunek ZFŚS 135

Konto 240 - Pozostałe rozrachunki

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją konta 201 do 234. Konto 240 może ujmować ewidencję pożyczek

i różnego rodzaju rozliczeń a także krótko i długoterminowych należności funduszy celowych.

Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań a w szczególności:

1. ujawnianie niedoboru:

- gotówki w korespondencji z kontem 101
- środków trwałych w korespondencji z kontem 011, 013
- materiałów w korespondencji z kontem 310
- papierów wartościowych w korespondencji z kontem 030
- zbiorów bibliotecznych w korespondencji z kontem 014
- dóbr kultury w korespondencji z kontem 016
- inwestycji w korespondencji z kontem 080
- obcych składników majątkowych w korespondencji z kontem 201
- towarów w korespondencji z kontem 330

2. wypłacone zaliczki na inwestycje w korespondencji z kontem 131

3. zwrot wadium i zabezpieczenia wykonania umów w korespondencji ze 139, 131, 101

4. faktury za dostawy i usługi dotyczące sum na zlecenie w korespondencji z 201, 234

1. rozliczenie nadwyżek środków trwałych, pozostałych środków trwałych i zbiorów bibliotecznych w korespondencji z kontem 800, 760
2. rozliczenie nadwyżek dóbr kultury w korespondencji z kontem 800
3. odpisanie przedawnionych zobowiązań w korespondencji z kontem 760, 851

Na stronie Ma konta 240 ujmuje się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności

i roszczeń a w szczególności:

1. spłatę należności w korespondencji z kontem 131, 135
2. potrącenia w liście płacy w korespondencji z kontem 231

3. ujawnienie nadwyżki gotówki, materiałów, środków trwałych, pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych, dóbr kultury, towarów, wyrobów w korespondencji z kontem 101, 310, 011, 013, 014, 016, 330,
4. umorzenie należności i odpisanie przedawnionych w korespondencji z kontem 760, 851
5. oddalone roszczenie, na które dokonano uprzednio odpisu aktualizującego w korespondencji z kontem 290

Konto 240 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń a saldo Ma stan zobowiązań.

Ewidencja szczegółowa do konta 240 winna umożliwić ustalenie rozrachunków roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Konto 290 - Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwe, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że nie zostaną spłacone a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne.

Odpisy aktualizacyjne należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub finansowych zależnie od tytułu należności której dotyczy odpis aktualizacyjny art. 35b ust. 2 uor/. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizacyjne / art. 35b ust, 3 uor /

Na stronie Wn konta 290 księguje się:

1. zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z zapłatą należności w korespondencji z kontem 750, 760, 851 równoległe z zapłatą
2. zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz przedawnieniem należności
w korespondencji z kontem 201, 240, 234

Na stronie Ma konta 290 księguje się:

1. odpis aktualizujący należności wątpliwe oraz zwiększenie odpisu w korespondencji z kontem 750, 760, 851

Saldo konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Odpisy aktualizacyjne należności korygują / zmniejszają / należności wykazywane w aktywach bilansu i dlatego ewidencja szczegółowa do konta 290 powinna zapewnić ustalenie tych odpisów wg tytułów i kontrahentów.

Zespół 3 Materiały i towary

Konta zespołu 3 - Materiały i towary,

służą do ewidencji zapasów materiałów i towarów oraz rozliczenia zakupu materiałów i towarów.

Na kontach 310-Materiały i 330-Towary ewidencjonuje się zapasy materiałów i towarów w magazynach własnych i obcych w cenach zakupu, jeżeli koszty związane z zakupem odnoszone są w koszty działalności bieżącej w okresie ich poniesienia. Nabyte materiały i towary w drobnych ilościach (do bieżącego użytku) lub o niewielkim znaczeniu z punktu widzenia kosztów będą

w całości odpisywane w koszty w momencie ich zakupu.

Konto 310 - Materiały

Konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałowych. Zakupione materiały są księgowane bezpośrednio w koszty. Na koniec roku niewykorzystane materiały podlegają inwentaryzacji

i w oparciu o wyniki inwentaryzacji należy dokonać korekty kosztów zapisem Wn 310 Ma 400.

W roku następnym na podstawie protokołu zużycia tych materiałów dokonuje się rozliczenia ich zużycia i przeksięgowania zużytych materiałów w koszty zapisem Wn 400 Ma 310.

Na stronie Wn konta 310 ujmuje się:

1. przychód materiałów z zakupu, przerobu, oraz wytworzonych własną działalnością w korespondencji z kontem 101, 201, 234, 310, 700
2. z nadwyżki materiałów w korespondencji z kontem 240
3. nieodpłatnie otrzymane w korespondencji z kontem 760

Na stronie Ma konta 310 ujmuje się:

1. rozchód z magazynu do zużycia w działalności eksploatacyjnej, inwestycyjnej, socjalnej w korespondencji z kontem 400, 080, 851
2. rozchód z tytułu niedoborów, sprzedaży, wydanych deputatów, zdarzeń losowych w korespondencji z kontem 240, 760, 231, 860

Konto 310 wykazuje saldo Wn wyrażające wartość zapasów materiałów w magazynie.

Ewidencja analityczna ilościowo wartościowa prowadzona jest na kartotece magazynowej.

W ewidencji ilościowo wartościowej można prowadzić szczegółowe zapisy na podstawie dowodów lub ograniczyć się do księgowania zbiorczych zestawień przychodów i rozchodów poszczególnych rodzajów materiałów w okresie sprawozdawczym.

Konto 330- Towary

Konto 330 służy do ewidencji zapasu towarów.

Na stronie Wn konta 330 księguje się:

1. przychody towarów w korespondencji z kontem 131
2. ujawnione nadwyżki towarów w korespondencji z kontem 240
3. nieodpłatnie otrzymane towary w korespondencji z kontem 760
4. odchylenia kredytowe w korespondencji z kontem 340

Na stronie Ma konta 330 ujmuje się:

- rozchód towarów sprzedanych w korespondencji z kontem 700
- niedobory i szkody w artykułach spożywczych w korespondencji z kontem 240
- przekazanie nieodpłatnie w korespondencji z kontem 760
- odchylenia debetowe w korespondencji z kontem 340

Do konta 330 ujmującego należy prowadzić ewidencją szczegółową umożliwiającą ustalenie ilości

i wartości zapasów materiałowych i rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych.

Konto 330 może wykazywać saldo Wn oznaczające stan zapasów towarów w cenach zakupu lub w stałych cenach ewidencyjnych.

Konto 340 - Odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów i towarów

Konto 340 służy do ewidencji różnic pomiędzy ceną zakupu materiałów i towarów a stałą ceną ewidencyjną.

Na stronie Wn konta 340 ujmuje się:

1. odchylenia debetowe w korespondencji z kontem 310, 330, 101, 201, 234 oraz wyksięgowanie odchyleń z tytułu:
2. zużycia w korespondencji z kontem 400, 080, 851
3. sprzedaży materiałów i towarów w korespondencji z kontem 760, 700
4. z tytułu niedoborów w korespondencji z kontem 240
5. nieodpłatnego otrzymania w korespondencji z kontem 760

Na stronie Ma ujmuje się:

1. odchylenia kredytowe i rozliczenie odchyleń debetowych w korespondencji z kontem 310, 330, 101, 201, 234.
2. wyksięgowanie odchyleń z tytułu zużycia materiałów w korespondencji z kontem 400, 080
3. wyksięgowanie odchyleń z tytułu sprzedaży materiałów i towarów w korespondencji z kontem 760, 700
4. z tytułu niedoborów w korespondencji z kontem 240

5. z tytułu nieodpłatnego przekazania w korespondencji z kontem 760

Konto 340 może wykazywać saldo Wn lub ma oznaczające stan odchyień dotyczących zapasów materiałów bądź towarów ujmowanych na kontach 310 lub 330.

Zespół 4 - Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie

Konta zespołu 4 - Koszty wg rodzajów i ich rozliczenie służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym i ich rozliczenia.

- kosztów rodzajowych
- kosztów amortyzacji
- rozliczenia kosztów

Na kontach zespołu 4 nie ujmuje się kosztów finansowanych - zgodnie z odrębnymi przepisami - z funduszy celowych i innych oraz kosztów inwestycji, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych, a także kosztów związanych z usuwaniem szkód losowych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 32 ustawy o rachunkowości koszty nie związane bezpośrednio z działalnością jednostki obciążają pozostałe koszty operacyjne lub finansowe / 760 / a koszty związane z usuwaniem szkód losowych obciążają straty nadzwyczajne / 860 /

Konto 400 - Koszty rodzajowe

Konto 400 służy do ewidencji kosztów rodzajowych.

- 400-1 - zużycie materiałów i energii
- 400-2 - usługi obce
- 400-3 - podatki i opłaty
- 400-4 - wynagrodzenia
- 400-5 - ubezpieczenia i inne świadczenia
- 400-6 - pozostałe koszty rodzajowe

Na stronie Wn konta 400 ujmuje się poniesione koszty a na stronie Ma zmniejszenie kosztów.

Na stronie Wn konta 400 księguje się w szczególności:

1. naliczenie wynagrodzenia w korespondencji z kontem 231
2. naliczenie składek ZUS w korespondencji z kontem 229
3. zakup energii, materiałów i usług w korespondencji z kontem 101, 131, 201
4. naliczone odpisy na fundusz świadczeń socjalnych w korespondencji z kontem 851
5. podatek VAT nie podlegający odliczeniu w korespondencji z kontem 226, 201,
6. naliczone ekwiwalenty za zużyte materiały własne, odzież z kontem 234,231
7. wypłacone koszty podróży służbowych w korespondencji z kontem 101, 131

8. opłaty za ubezpieczenie w korespondencji z kontem 101, 131, 135
9. podatki, opłaty za użytkowanie wieczyste, opłaty w korespondencji z 101, 131, 226,225
10. wydane do zużycia materiały w korespondencji z kontem 310
11. niedobory i szkody uznane za zwiększające koszty w korespondencji z kontem 240

Na stronie Ma konta 400 ujmuje się:

1. zmniejszenia oraz korekty poniesionych kosztów w korespondencji z kontem 201, 760, 131, 310, 234, 240
2. zmniejszenie kosztów w związku z refundacją wydatków w korespondencji z kontem 101, 131, 240
3. przeksięgowanie na koniec roku poniesionych kosztów na konto 860

W ciągu roku konto 400 wykazuje saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów. W końcu roku obrotowego saldo konta 400 przenosi się na konto 860.

Na koniec roku konto 400 salda nie wykazuje.

Ewidencję szczegółową do konta 400 prowadzi się wg pozycji planu finansowego oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania, analizy i sprawozdawczości.

Konto 401 - Amortyzacja

Konto 401 służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 401 ujmuje się naliczone odpisy amortyzacyjne i umorzeniowe w korespondencji z kontem 071, 072.

Zgodnie z przepisami art. 29 ust. 3 i 4 uor amortyzacja majątku trwałego zwiększa fundusz instytucji kultury a umorzenie zmniejsza ten fundusz co w konsekwencji nie powoduje zmian w funduszu

a zatem amortyzację i umorzenie majątku trwałego można księgować zapisem Wn 401 Ma 071, 072

Na stronie Ma konta 401 księguje się przeniesienie w końcu roku obrotowego kosztów amortyzacji na wynik finansowy w korespondencji z kontem 860.

Na koniec roku konto 401 salda nie wykazuje.

Konto 490 - Rozliczenie kosztów

Konto 490 służy do ujmowania kosztów rozliczanych w innych okresach niż je poniesiono.

Na stronie Wn konta 490 księguje się:

1. przypadających na dany okres kosztów rozliczanych w czasie, które poniesiono w okresach poprzednich w korespondencji z kontem 640
2. niedoborów lub strat wyrobów i produktów w korespondencji z kontem 760

3. przeksięgowanie salda na koniec roku w korespondencji z kontem 860

Na stronie Ma konta 490 księguje się:

1. koszty poniesione w danym okresie a rozliczane w okresach następnych w korespondencji z kontem 640
2. wartość nadwyżki produktów w korespondencji z kontem 760
3. przeksięgowanie salda na koniec roku w korespondencji z kontem 860

Zespół 6 – Produkty

Konta zespołu 6 służą do ewidencji przychodów, rozchodów oraz stanu produktów wytworzonych przez jednostkę w postaci wyrobów gotowych lub półfabrykatów znajdujących się w magazynie oraz do ujęcia kosztów rozliczanych w innym czasie niż je poniesiono tj. do międzyokresowych rozliczeń kosztów.

Konto 640 – Rozliczenie międzyokresowe kosztów

Konto 640 służy do ewidencji kosztów przyszłych okresów / rozliczenia czynne / oraz rezerw na wydatki przyszłych okresów / rozliczenia bierne /

Przy ustalaniu rozliczeń międzyokresowych kosztów należy uwzględniać zasadę istotności; można zrezygnować z rozliczeń międzyokresowych nieistotnych kosztów lub przechodzących z roku na rok / powtarzających się corocznie /

Okres rozliczenia powinien być uzasadniony charakterem poniesionych kosztów zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 18d i art. 39 ust. 2 uor

Do rozliczeń międzyokresowych czynnych można zaliczyć: całoroczny odpis na zfsś , czynsz płatny z góry za kilka okresów, ubezpieczenia majątkowe płatne z góry za kilka okresów, prenumerata, opłaty za wieczyste użytkowanie gruntów,

Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się rezerwy na wydatki przyszłych okresów. Zgodnie z art. 39 ust. 5 uor zobowiązania ujęte jako bierne rozliczenia międzyokresowe zmniejszają koszty okresu sprawozdawczego, w którym stwierdzono, że zobowiązania te nie powstały.

Na stronie Wn konta 640 ujmuje się:

1. koszty proste i złożone poniesione w okresie sprawozdawczym a dotyczące przyszłych okresów oraz poniesione w danym okresie na które wcześniej utworzono rezerwę w korespondencji z kontem 490

Na stronie Ma konta 640 ujmuje się:

1. odpisanie kosztów rozliczanych w czasie nie ujmowanych na kontach zespołu 5 w korespondencji z kontem 490

2. odpisanie kosztów rozliczonych w czasie obciążających straty nadzwyczajne w korespondencji z kontem 860

Saldo Wn konta 640 oznacza koszty przyszłych okresów a saldo Ma rezerwy na zobowiązania.

Zespół 7 - Przychody i koszty ich uzyskania

Konta zespołu 7 - Przychody i koszty ich uzyskania służą do ewidencji:

- przychodów netto z tytułu sprzedaży produktów i kosztów ich wytworzenia / konto 700, /
- przychodów ze sprzedaży towarów oraz wartości sprzedanych towarów w cenie zakupu lub nabycia / konto 730 /
- dotacji podmiotowych i celowych / konto 740 /
- przychodów i kosztów operacji finansowych / konto 750 /
- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych konto 760 /.

Konto 700 – Sprzedaż produktów i koszty ich wytworzenia

Konto 700 służy do ewidencji:

- przychodów ze sprzedaży produktów / wyroby gotowe i prefabrykaty oraz robót i usług /własnej działalności na rzecz obcych jednostek oraz działalności własnej finansowo wyodrębnionej
- kosztów wytworzenia produktów

Za moment sprzedaży w kraju uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna sprzedaży a w eksporcie datę przewiezienia przez granicę potwierdzoną przez graniczny Urząd Celny.

Na stronie Wn konta 700 ujmuje się:

1. zwroty ze sprzedaży i korekty błędów w wystawionych fakturach w korespondencji z kontem 201
2. przeksięgowanie w końcu roku przychodów ze sprzedaży w korespondencji z kontem 860

Na stronie Ma konta 700 ujmuje się:

1. przychody ze sprzedaży w korespondencji z kontem 101, 131, 201,
2. korekta zwiększająca przychody ze sprzedaży w korespondencji z kontem 201
3. świadczenia na rzecz własnej wyodrębnionej działalności w korespondencji z 011, 080, 851
4. koszt sprzedanych produktów na koniec roku w korespondencji z kontem 490

Na koniec roku konto 700 salda nie wykazuje.

Ewidencję szczegółową prowadzi się w sposób umożliwiający podział sprzedaży dostosowany do zasad wymiaru podatków oraz wg kierunków sprzedaży.

Konto 730- sprzedaż towarów i wartość ich zakupu

Na koncie 730 ujmuje się przychody ze sprzedaży towarów oraz ich wartość w cenach zakupu / za cenę zakupu uważa się również własną cenę ewidencyjną skorygowaną o odchylenia /

Na stronie Wn konta 730 ujmuje się:

1. Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu w korespondencji z kontem 330
2. zmniejszenie przychodów w wyniku uznanej reklamacji w korespondencji z kontem 101 , 131 lub 201
3. korekta przychodu ze sprzedaży brutto o wyliczony należny VAT w korespondencji z kontem 226
4. przeniesienie w końcu roku przychodów ze sprzedaży w korespondencji z kontem 860

Na stronie Ma księguje się:

1. przychody ze sprzedaży towarów / w jednostkach bez kas fiskalnych łącznie z VAT / w korespondencji z kontem 101, 131, 201
2. przyjęcie towarów zwróconych w korespondencji z kontem 330
3. przeniesienie na koniec roku wartości sprzedanych towarów w cenie zakupu w korespondencji z kontem 860

Konto 740 – Dotacje i środki na inwestycje

Konto 740 służy do ewidencji otrzymanych dotacji podmiotowych i celowych z budżetu na finansowanie działalności oraz zwrotów niewykorzystanych dotacji.

Na stronie Wn konta 740 ujmuje się:

1. zwroty niewykorzystanych dotacji w korespondencji z kontem 224 lub 131
2. równowartość inwestycji sfinansowanych ze środków własnych w korespondencji z kontem 800
3. przeksięgowanie w końcu roku dotacji otrzymanych na konto 860

Na stronie Ma konta 740 ujmuje się:

1. wpływ dotacji podmiotowych, celowych w korespondencji z kontem 131

2. przeksięgowanie dotacji dotyczących danego okresu, które w poprzednich okresach zaliczono do przychodów przyszłych okresów w korespondencji z kontem 840
 3. przeksięgowanie w końcu roku dotacji zwróconych jako niewykorzystane na konto 860
- Na koniec roku konto 740 nie wykazuje salda.

Konto 750 - Przychody i koszty finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów i kosztów operacji finansowych.

Operacje finansowe podlegające ewidencji na koncie 750 mogą być związane z:

- przeniesieniem prawa własności do długoterminowych aktywów finansowych
- różnicą kursów składników majątkowych wyrażonych w walutach obcych
- naliczeniem, otrzymaniem lub płaceniem odsetek z wyjątkiem inwestycji w okresie ich realizacji i związanych z działalnością socjalną.

Do przychodów finansowych zalicza się:

- dywidendy od posiadanych akcji
- sprzedaż aktywów finansowych
- odsetki i dodatnie różnice kursowe
- oprocentowanie lokat terminowych i środków na rachunkach bankowych

Do kosztów operacji finansowych zalicza się:

- zapłacone odsetki za zwłokę w zapłacie należności
- ujemne różnice kursowe

Na stronie Wn konta 750 ujmuje się:

1. wartość bilansowa sprzedanych udziałów, akcji i papierów wartościowych w korespondencji z kontem 030
2. odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji / księguje się na koncie 080/ w korespondencji z kontem 201, 225, 224, 226, 229, 240
3. dyskonto przy sprzedaży weksli w korespondencji z kontem 140
4. ujemne różnice kursowe z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji, w korespondencji z kontem 201, 240, 131
5. przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych w korespondencji z kontem 860

Na stronie Ma konta 750 ujmuje się:

1. sprzedaż akcji, udziałów w cenie sprzedaży w korespondencji z kontem 131, 240
2. otrzymane przychody z tytułu udziałów w korespondencji z kontem 131

3. dyskonto przy zakupie weksli, czeków obcych i papierów wartościowych w korespondencji z kontem 140
4. dodatnie różnice kursowe w korespondencji z kontem 201, 240
5. oprocentowanie środków na rachunkach bankowych w korespondencji z kontem 131
6. przeniesienie na koniec roku kosztów operacji finansowych w korespondencji z kontem 860

Ewidencja szczegółowa do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu wg pozycji planu finansowego.

- w zakresie przychodów finansowych - przychody z tytułu udziałów w innych podmiotach gospodarczych, należne jednostce odsetki od pożyczek i zapłacone odsetki za zwłokę od należności.
- w zakresie kosztów operacji finansowych - zarachowane odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

- przychody finansowe na stronę Ma konta 860 / zapis Wn 750 Ma 860 /
- koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860 / zapis Wn 860 Ma 750/

Na koniec roku obrotowego konto 750 nie wykazuje salda.

Konto 760 - Pozostałe przychody i koszty

Konto 760 służy do ewidencji przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki / innych przychodów aniżeli ujmowanych na koncie 700 i 750 /.

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt. 32 uor zalicza się w szczególności:

- przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, a także nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczone do inwestycji rozpoczętych, a także aktualizacją wartości tych inwestycji jak również ich przekwalifikowaniem odpowiednio do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jeżeli do wyceny przyjęto cenę rynkową bądź inaczej określoną wartość godziwą
- odpisanie , należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych z wyjątkiem należności i zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nie obciążających kosztów
- utworzeniem i rozwiązaniem rezerw z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi
- z odpisami aktualizującymi wartość aktywów i ich korektami z wyjątkiem odpisów obciążających koszty finansowe
- z odszkodowaniami i karami oraz kosztami postępowania egzekucyjnego

- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych na inne cele niż dopłaty do cen sprzedaży, nabycie lub wytworzenie środków trwałych, inwestycji albo wartości niematerialnych i prawnych.

Na stronie Wn konta 760 w korespondencji ze stroną Ma konta 490 ujmuje się zwiększenie stanu produktów a na stronie Ma zmniejszenie zapisem Wn 490 Ma 760

Na stronie Wn konta 760 księguje się koszty np.:

1. Wartość sprzedanych materiałów w cenie ewidencyjnej w korespondencji z kontem 310, 400
2. wartość darowizn i nieodpłatnie przekazanych aktywów obrotowych w korespondencji z kontem 310, 330
3. niezawinione niedobory aktywów obrotowych w korespondencji z kontem 240
4. zapłacone lub naliczone kary, grzywny, odszkodowania i koszty postępowania egzekucyjnego w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 225, 226, 240
5. odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności z innych tytułów niż związane z przychodami finansowymi i działalnością socjalną, jeżeli nie obciążają uprzednio dokonanego odpisu aktualizacyjnego w korespondencji z kontem 201, 234, 240
6. koszty postępowania spornego i egzekucyjnego w korespondencji z kontem 201, 240
7. odpisanie weksli obcych przedawnionych lub nieściągalnych w korespondencji z kontem 140
8. korekty zmniejszające przychody ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w korespondencji z kontem 201, 234, 240
9. odpisy aktualizujące należności wątpliwe w korespondencji z kontem 290
10. koszty likwidacji środków trwałych w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 240
11. przeniesienie na koniec roku obrotowego pozostałych przychodów na konto 860 / zapis Wn 760 Ma 860 /

Na stronie Ma konta 760 księguje się przychody a zwłaszcza:

1. przychody ze sprzedaży składników majątkowych / materiałów, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz najmu i dzierżawy / w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 240
2. korekty uprzednio zaksięgowanych pozostałych kosztów w korespondencji z kontem 131, 201, 240, 310, 330
3. odpisane zobowiązania przedawnione w korespondencji z kontem 201, 234, 240
4. otrzymane odszkodowania kary i grzywny oraz odpisane należności w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 234, 240, 840
5. darowizny środków pieniężnych i obrotowych w korespondencji z kontem 131, 310
6. odpisanie równowartości uprzednio dokonanego odpisu aktualizacyjnego wartość należności wobec ustania przyczyn ich dokonania w korespondencji z kontem 290

7. odpisanie uprzednio utworzonej rezerwy na przyszłe zobowiązania w korespondencji z kontem 840
8. przypadające na dany rok budżetowy należności ujęte jako przychody przyszłych okresów w korespondencji z kontem 840
9. przeniesienie na konto 860 na koniec roku obrotowego pozostałych kosztów operacyjnych / zapis Wn 860 Ma 760 /

W końcu roku na stronę Wn konta 490 przenosi się koszty związane z zakupem i sprzedażą składników majątku jeśli były ujęte na koncie 760 zapisem Wn 490 Ma 760, na stronę Ma konta 860 wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu oraz pozostałe koszty operacyjne zapisem Wn 860 Ma 760 i na stronę Ma Konta 860 przychody ze sprzedaży składników majątkowych ujęte na koncie 860 oraz pozostałe przychody operacyjne zapisem Wn 760 Ma 860. Na koniec roku obrotowego konto 760 salda nie wykazuje.

Zespół 8 - Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

Konta zespołu 8 - Fundusze rezerwy i wynik finansowy służą do ewidencji funduszy, wyniku finansowego i jego rozliczenia, dotacji z budżetu rezerw i rozliczeń między okresowych przychodów.

Na kontach tego zespołu ewidencjonuje się

- fundusz jednostki konto 800
- rozliczenie wyniku finansowego konto 820
- rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe przychodów konto 840
- fundusz świadczeń socjalnych konto 851
- straty i zyski oraz ustalenie wyniku finansowego konto 860
- podatek dochodowy konto 870

Konto 800 - Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i jego zmian. Na stronie Wn ujmuje się zmniejszenia a na stronie Ma zwiększenia funduszu.

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się w szczególności:

1. przeksięgowanie, w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, straty bilansowej/ ujemnego wyniku finansowego / roku ubiegłego w korespondencji z kontem 860,
2. przeksięgowanie pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego rozliczenia wyniku finansowego
w korespondencji z kontem 820

3. różnice z tytułu aktualizacji wyceny środków trwałych /zmniejszenie wartości ewidencyjnej / w korespondencji z kontem 011,
4. wartość nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i inwestycji rozpoczętych dzieł sztuki i zbiorów muzealnych w korespondencji z kontem 011, 016, 080
5. wartość netto sprzedanych środków trwałych w korespondencji z kontem 011
6. przeksięgowanie kosztów sprzedanych inwestycji w korespondencji z kontem 080
7. wartość netto środków trwałych wycofanych z eksploatacji na skutek zużycia w korespondencji z kontem 011
8. wartość nieumorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione w korespondencji z kontem 240
9. umorzenie środków trwałych w korespondencji z kontem 071

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się w szczególności:

1. przeksięgowanie w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego, zysku bilansowego / dodatni wynik finansowy / z roku ubiegłego w korespondencji z kontem 860,
2. wpływ dotacji i środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji w korespondencji z kontem 131,
3. różnice z aktualizacji środków trwałych / zwiększenie wartości / w korespondencji z kontem 011,
4. nieodpłatne otrzymanie środków trwałych i inwestycji, wartości niematerialnych i prawnych, dóbr kultury w korespondencji z kontem 011, 016, 020, 080
5. zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w korespondencji z kontem 011
6. amortyzacja środków trwałych w korespondencji z kontem 401
7. równowartość zysku zwiększającego fundusz w korespondencji z kontem 820

Ewidencja szczegółowa do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia funduszu jednostki w środkach trwałych i obrotowych oraz przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Na koniec roku konto 800 wykazuje saldo Ma oznaczające stan funduszu jednostki.

Konto 820 – Rozliczenie wyniku finansowego

Konto 820 służy do rozliczenia wyniku finansowego. Wynik finansowy ustalony na koncie 860 pozostaje na tym koncie do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego w trybie określonym w art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z art. 29 ust3 pkt. 3 i ust. 4 pkt. 1 ustawy o opdzk zysk pozostający w dyspozycji instytucji kultury zwiększa fundusz instytucji a strata bilansowa zmniejsza fundusz instytucji kultury.

Na stronie Wn konta 820 ujmuje się:

1. przeksięgowanie po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego straty bilansowej w korespondencji z kontem 860 / Wn 820 Ma 860 /
2. przeksięgowanie zysku na zwiększenie funduszu w korespondencji z kontem 800 Wn 820 Ma 800

Na stronie Ma konta 820 ujmuje się:

1. przeksięgowanie zysku w korespondencji z kontem 860 / Wn 860 Ma 820 /
2. Pokrycie straty bilansowej funduszem instytucji w korespondencji z kontem 800 Wn 800 Ma 820

Po rozliczeniu wyniku finansowego konto 820 salda nie wykazuje.

Konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerwa zwłaszcza;

1. Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rachunkowości rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności i obejmują w szczególności:
 - równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
2. zarachowane należne kary umowne oraz kwoty przewyższające należności objęte odpisem aktualizującym
3. zgodnie z art. 35d rezerwy utworzone na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować a w szczególności na:
 - straty z transakcji gospodarczych / udzielone gwarancje i poręczenia, skutki toczącego się postępowania sądowego/. Rezerwy te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych albo strat nadzwyczajnych zależnie od okoliczności z którymi wiążą się zobowiązania.
 - przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją jeżeli na podstawie odrębnych przepisów jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia.

Powstałe zobowiązania, na które utworzono rezerwę zmniejszają rezerwy a niewykorzystane rezerwy zwiększają na dzień, na który stały się zbędne odpowiednio pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe lub zyski nadzwyczajne.

Na stronie Wn konta 840 księguje się:

1. rozwiązanie lub zmniejszenie rezerwy w korespondencji z kontem 201, 234, 240 / ujęcie zobowiązania / 750, 760 / wygaśnięcie przyczyn utworzenia rezerwy /
2. zachowanie przychodów przyszłych okresów do przychodów ze sprzedaży lub dotacji w korespondencji z kontem 700, 740, 750, 760
3. zaliczenie do przychodów równowartości kosztów postępowania śladowego, kar, odszkodowań w korespondencji z kontem 750

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się:

1. Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania w ciężar kosztów w korespondencji z kontem 750, 760, 860
 2. wpłaty przychodów zaliczonych do przyszłych okresów np. za usługi, dotacji na pokrycie kosztów w korespondencji z kontem 101, 131
 3. należne a nie zapłacone kary, odszkodowania w korespondencji z kontem 201, 234, 240
 4. kwoty podwyższające wartość należności / koszty postępowania sądowego, odsetki / w korespondencji z kontem 201, 234, 240
- Konto 840 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan rezerw na przyszłe zobowiązania i przychodów zaliczonych do przyszłych okresów.

Konto 851 - Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Konto 851 służy do ewidencji stanu zwiększeń oraz zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Środki pieniężne tego funduszu, wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym, ujmuje się na koncie 135- Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia. Pozostałe środki majątkowe ujmuje się na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki / z wyjątkiem kosztów

i przychodów podlegających sfinansowaniu z tego funduszu/.

Na stronie Wn konta 851 ujmuje się w szczególności:

1. przelew środków na finansowanie wspólnej działalności socjalnej w korespondencji z kontem 131, 240
2. koszty prowadzenia działalności socjalnej / zakup usług, wypłata zapomogi / w korespondencji z kontem 101, 135, 201, 231, 225, 229, 234, 240, 700, 310,
3. odsetki od nieterminowo regulowanych zobowiązań w korespondencji z kontem 135, 240
4. przelew środków z funduszu socjalnego dla innych jednostek na finansowanie wspólnej działalności socjalnej w korespondencji z kontem 135
5. korekta odpisu na fundusz świadczeń socjalnych- zwrot środków z funduszu socjalnego w korespondencji z kontem 135,
6. umorzenie pożyczek w korespondencji z kontem 234
7. odpisy aktualizujące należności na dzień bilansowy w korespondencji z kontem 290

Na stronie Ma konta 851 ujmuje się w szczególności:

1. wpływ odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w korespondencji z kontem 135,
2. środki otrzymane od innych jednostek na prowadzenie wspólnej działalności w korespondencji z kontem 135, 240,
3. odsetki od środków na rachunku świadczeń socjalnych w korespondencji z kontem 135,
4. naliczone odsetki od udzielonych pożyczek mieszkaniowych w korespondencji z kontem 237, 240,
5. przychody z tytułu sprzedanych świadczeń socjalnych naliczone w korespondencji z kontem 101, 135, 201, 234, 240
6. wpłaty za sprzedane świadczenia w korespondencji z kontem 135
7. darowizny na rzecz działalności socjalnej w korespondencji z kontem 101, 135
8. zmniejszenia odpisu aktualizującego należności w korespondencji z kontem 290

Ewidencja szczegółowa do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie:

- stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z podziałem na źródła zwiększeń i zmniejszeń,
- wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów oraz poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

Konto 860 - Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalenia wyniku finansowego jednostki oraz bieżącej ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych.

W ciągu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 ujmuje się straty nadzwyczajne, a na stronie Ma zyski nadzwyczajne.

Na koncie 860 nie ujmuje się strat i zysków nadzwyczajnych dotyczących działalności finansowanej
z funduszy specjalnych / socjalnego / oraz działalności inwestycyjnej.

Na stronie Wn konta 860 ujmuje się:

a- w ciągu roku

1. straty w składnikach majątku obrotowego w korespondencji z kontem 101, 240, 310, 330
2. straty związane z usuwaniem skutków szkód w majątku obrotowym w korespondencji z kontem 101, 131, 201, 231, 234, 240

b – w końcu roku obrotowego

3. przeksięgowanie poniesionych kosztów na wynik finansowy w korespondencji z kontem 400
4. przeksięgowanie na wynik finansowy kosztów operacji finansowych w korespondencji z kontem 750,
5. przeksięgowanie pozostałych kosztów operacyjnych na wynik finansowy korespondencji z kontem 760
6. przeksięgowanie wartości w cenie zakupu lub nabycia sprzedanych materiałów , towarów w korespondencji z kontem 760
7. zmniejszenie stanu produktów oraz rozliczeń międzyokresowych w korespondencji z kontem 490
8. przeksięgowanie podatków i innych obowiązkowych rozliczeń z budżetem obciążających wynik finansowy w korespondencji z kontem 870
9. przeksięgowanie dodatniego wyniku finansowego za rok ubiegły pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego w korespondencji z kontem 820

Na stronie Ma konta 860 na koniec roku obrotowego ujmuje się sumę:

a- w ciągu roku

1. otrzymane wpłaty na pokrycie strat w majątku obrotowym od ubezpieczycieli i innych w korespondencji z kontem 101, 131

b- w końcu roku obrotowego

2. przeniesienie uzyskanych przychodów finansowych i operacyjnych w korespondencji z kontem 750 i 760,
3. przeniesienie przychodów ze sprzedaży wyrobów, usług, towarów, materiałów w korespondencji z kontem 700
4. przeksięgowanie dotacji podmiotowych i celowych w korespondencji z kontem 740
5. przeksięgowanie równowartości zwiększeń stanu produktów i rozliczeń międzyokresowych w korespondencji z kontem 490

Ochrona danych i ich zbiorów

1. Dokumentacja opisująca zasady prowadzenia rachunkowości, księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne, sprawozdania finansowe i budżetowe są przechowywane, zabezpieczone i chronione przed zniszczeniem, utratą i dostępem osób nieupoważnionych.
2. Księgi rachunkowe prowadzone metodą komputerową i zawarte w nich dane są chronione na komputerowych nośnikach danych, systematycznie są tworzone rezerwowe kopie zbiorów zabezpieczonych na nośnikach magnetycznych oraz zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych

Dostęp do danych zabezpieczony jest hasłami znanymi tylko upoważnionym pracownikom.

Posiadane przez jednostkę zasoby informacyjne umożliwiają uzyskanie czytelnych informacji poprzez ich wydrukowanie.

3. Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe, sprawozdania finansowe, dowody księgowe są przechowywane w siedzibie jednostki w oryginalnej postaci i w ustalonym porządku do sposobu prowadzenia ksiąg i w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie.
4. Roczne zbiory dowodów księgowych i dokumentów inwentaryzacyjnych są oznaczone nazwami ich rodzaju i okresu jakiego dotyczą i przechowywane przez okres wymagany przepisami ustawy.
5. Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne, sprawozdania finansowe oraz inne zbiory danych są udostępniane do wglądu tylko za zgodą kierownika jednostki w siedzibie jednostki.

Udostępnienie zbiorów poza siedzibę jednostki wymaga pisemnej zgody kierownika jednostki oraz pozostawienia w jednostce potwierzonego spisu wydanych dokumentów, pokwitowania osoby pobierającej dokumenty.